

**SÄHKÖASENNUSALAN
KANNATTAVUUS 2018**

Tuomas Sauliala

Sähkö- ja teleurakoitsijaliitto STUL ry on sähköisen talotekniikan edunvalvonnan asiantuntija, vahva vaikuttaja ja johtava tiedontuottaja.

STUL työskentelee yli 3 000 jäsenyrityksensä ja koko alan hyväksi 50 oman asiantuntijan ja kattavan yhteistyöverkostonsa kanssa.

STUL edistää vastuullisuutta eli yhteistyötä, läpinäkyvyyttä, reilua kilpailua ja korkeaa eettisyyttä kaikessa toiminnassa.

STUL omistaa kaksi palveluyhtiötä, Sähköinfo Oy:n ja Henkilö- ja yritysarviointi SETI Oy:n.

Tietoja liitosta: **www.stul.fi**
Liiton jäsenet: **setipro.seti.fi/**
Alan uutiset ja muuta tietoa: **Sähköala.fi**

Mikko Käkälä

Sähköinfo Oy tarjoaa sähköisen talotekniikan yrityksille ja henkilöstölle tuotteita ja palveluja toiminnan laadukkaaseen harjoittamiseen sekä osaamisen kehittämiseen ja ylläpitämiseen.

Sähköinfon valikoimaan kuuluvat tietokansiot ja -kortistot, ohjelmistot, ammattilehdet ja -kirjallisuus sekä koulutukset – myös verkkokursseina. Koulutuksissa käy vuosittain noin 5 000 urakoitsijaa, asentajaa ja toimihenkilöä.

Vuosittain Sähköinfo Oy julkaisee kymmenkunta sähköistysalan kirjaa. Alan tärkeimmät ammattilehdet ovat uutislehti Sähkömaailma ja tekninen aikakauslehti Sähköala. Yhtiö tarjoaa myös lakiasiain palveluja.

Sähköinfo Oy kustantaa Sähkötietokortistoa ja julkaisee lomakkeita sekä painettuna että verkkolomakkeina, ylläpitää ja myy hinnoittelutyökaluja ja tarjouslaskentatietokantaa.

Tiedot Sähköinfo Oy:n tuotteista ja palveluista: **www.sahkoinfo.fi**

Henkilö- ja yritysarviointi SETI Oy palvelee osaamisen todentamisessa tarjoten mm. pätevyys- ja sertifiointipalveluja sekä välittää sähköalalle tarpeellisia muiden kustantajien tuotteita.

Tiedot SETI Oy:n tuotteista ja palveluista: **www.seti.fi**

Kannen kuva: Tuomas Sauliala

Raportin saa veloituksetta Sami Pilkkikankaalta, sami.pilkkikangas@stul.fi

Alma Talent Tietopalvelut toteuttaa Sähkö- ja teleurakoitsijaliiton kannattavuustutkimuksen tänä vuonna kolmatta kertaa. Sähkö- ja teleurakoitsijaliiton jäsenyrityksistä on tehty kannattavuustutkimuksia jo vuosikymmeniä. Kannattavuustutkimuksessa selvitetään STUL ry:n jäsenyritysten kannattavuuden ja taloudellisen aseman kehitystä.

Sähköasennusalan kannattavuustutkimus perustuu Sähkö- ja teleurakoitsijaliiton jäsenyritysten uusimpiin tilinpäätöstietoihin. Vuotta 2018 koskeneessa tutkimuksessa käsiteltiin 738 yritystä, joiden yksinomaisena tai pääasiallisena toimialana oli sähköasennus. Tutkittavien yritysten tilinpäätöstiedot on tallennettu Alma Talent Tietopalveluiden tilinpäätöstietokantaan yritysten virallisista tilinpäätöksistä, jotka on saatu joko suoraan tutkimukseen osallistuneilta yrityksiltä tai Kaupparekisteristä 30.6.2018 mennessä. Tilinpäätöstiedot on oikaistu Yritystutkimus ry:n ohjeistuksen mukaisesti vertailukelpoisuuden varmistamiseksi.

Tutkimuksessa käsitellään sekä osake- että henkilöyhtiöitä. Käsiteltyjen henkilöyhtiöiden määrä on pieni tilastolliseen tutkimukseen, joten henkilöyhtiöille lasketut luvut eivät välttämättä ole vertailukelpoisia tai täysin luotettavia kuvaamaan ryhmän yleistä kannattavuuskehitystä. Osakeyhtiöitä tutkimuksessa käsiteltiin 734 kappaletta vuoden 2018 osalta, joten niiden osalta tulokset ovat tilastollisesti päteviä.

Katsauksen lopussa Luvussa 10 on esitetty tunnuslukujen laskentakaavoja ja tulkintaohjeita. Niiden avulla tunnusluvut kertovat lukijalle enemmän informaatiota ja samalla tulkinta helpottuu.

Tutkimuksen on laatinut yritysanalyytikko Risto Pitkänen. Tilinpäätösten analysointia tutkimusta varten ovat tehneet lisäksi tilinpäätösanalyytikot Axel Fredrikson, Tommi Huotari ja Misteli Tuominen.

Alma Talent Tietopalvelut on yksi maan johtavista tietopalvelujen tarjoajista. Palveluidemme avulla asiakkaamme voivat parantaa kilpailukykyään reagoimalla nopeasti toimintaympäristön muutoksiin ja välttää riskejä käyttämällä päätöksenteon pohjana luotettavaa ja virallista informaatiota. Alma Talent Tietopalvelut on osa Alma Talent Oy:tä, Suomen johtavaa talous- ja ammattilaismedioiden julkaisijaa, sekä Alma Media -konsernia.

<https://www.almatalent.fi/tietopalvelut>

[tietopavelut@almatalent.fi](mailto:tietopalvelut@almatalent.fi)

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Tutkimusaineisto ja tulosten esittäminen	3
3	Toiminnan laajuus ja tehokkuus	5
3.1	Liikevaihto	5
3.2	Henkilöstö	6
3.2.1	Liikevaihto henkilöä kohden.....	6
3.2.2	Jalostusarvo henkilöä kohden	7
3.2.3	Henkilöstökulut henkilöä kohden.....	8
4	Kannattavuus	9
4.1	Kannattavuuden kehitys.....	9
4.2	Rahoitustulos ja nettotulos	11
4.3	Sijoitetun pääoman tuotto	13
5	Taloudellinen asema	15
5.1	Taloudellisen aseman kehitys	15
5.2	Vakavaraisuus	15
5.3	Maksuvalmius	17
6	Yritysten taloudellinen asema yleisten ohjearvojen perusteella.....	22
6.1	Kannattavuus yleisten ohjearvojen perusteella	23
6.2	Vakavaraisuus yleisten ohjearvojen perusteella.....	24
6.3	Maksuvalmius yleisten ohjearvojen perusteella.....	25
7	Tulokset alueittain.....	26
8	Kumulatiivinen kustannus- ja taserakenne.....	30
8.1	Kustannusrakenne.....	30
8.2	Taserakenne	31
9	Yhteenveto.....	33
10	Tunnuslukujen laskentakaavat ja tulkinta	34

Liite 1 Toimialatilasto: Sähkö- ja teleurakointialan yritykset

1 Johdanto

Hyvä kasvutahti ja tehokkuuden taso ovat säilyneet

Keskimääräisen sähköasennusalan yrityksen liikevaihdon kasvu on ollut huomattavasti koko talouden kasvua nopeampaa viimeisen kolmen vuoden aikana¹. Vuonna 2018 keskimääräinen kasvu oli toimialan yrityksellä 3,2 prosenttia, kun Suomen talous kasvoi 1,7 prosenttia. Kasvu toimialalla hidastui koko talouden kasvun hidastumisen myötä verrattuna edelliseen vuoteen, jolloin keskimääräinen toimialan yritys kasvoi jopa 5,8 prosenttia. Nopeitten kasvava neljännes toimialan yrityksistä kuitenkin on kasvanut vähintään 25 prosenttia edellisvuoteen verrattuna kansantalouden kasvun hidastumisesta huolimatta. Samanaikaisesti 25 prosentilla toimialan yrityksistä liikevaihto laski vähintään 13 prosenttia. Viimeisimmän vuoden aikana kokoluokittain tarkasteltuna kasvu on ollut tasaisempaa. Heikoiten kasvoivat liikevaihdoltaan pienimmät eli alle puolen miljoonan sekä suurimmat eli yli kymmenen miljoonan yritykset. Kahteen edellisvuoteen verrattuna kaiken kokoiset yritykset ovat kasvaneet kohtalaisen tasaisesti, kun aiemmin kasvu keskittyi miljoonan ja kymmenen miljoonan väliin sijoittuviin yrityksiin.

Tehokkuuden taso oli alalla vuonna 2018 keskimääräistä parempaa. Keskimääräinen liikevaihto per henkilö oli lähes koko 2009-2018 tutkimusjakson korkeimmalla tasolla olleen 131 tuhatta euroa per henkilö. Jalostusarvo per henkilö oli vuonna 2018 korkeimmillaan jakson 2009-2018 aikana. Liikevaihto per henkilö parani vajaan prosentin edellisvuodesta ja jalostusarvo per henkilö noin 1,7 prosenttia.

Kokoluokkien osalta tehokkuuden kehityksessä on havaittavissa jonkin verran hajontaa. Tehokkuus on ollut läpi tutkimusjakson parempaa liikevaihdoltaan isommissa yrityksissä. Lisäksi suurempien yritysten parantaessa tehokkuuttaan vuosien saatossa, liikevaihdoltaan pienempien tehokkuus ei ole juurikaan parantunut viimeisten viiden vuoden aikana. Täten ero ylimmän ja alimman kvartiilin välillä on kasvanut.

Kannattavuus hieman yli viime vuoden tason

Kannattavuuden keskimääräinen taso on ollut toimialalla hyvällä tasolla – keskimääräisen yrityksen käyttökate on noussut edellisen viiden vuoden aikana kuudesta seitsemään prosenttiin hyvän kannattavuuden rajalle. Sijoitetun pääoman tuotolla mitattuna kannattavuus on ollut vähintään hyvä 61 prosentilla toimialan yrityksistä. Huomattavaa on, että suurimpien yritysten, joiden liikevaihto on yli kymmenen miljoonaa, kannattavuus laski olleen vain 11,7 (17,1) prosenttia sijoitetun pääoman tuotolla mitattuna.

Vuonna 2018 kannattavuus oli hieman edellisvuotta parempaa. Rahoitustulos-%, käyttökate-%, ja nettotulos-% paranivat keskimääräisellä toimialan yrityksellä, mutta sijoitetun pääoma tuotto-% laski hieman.

¹ Lähde: Suomen virallinen tilasto (SVT): Kansantalouden tilinpito [verkkajulkaisu]. ISSN=1795-8881. 2018. Helsinki: Tilastokeskus [viitattu: 30.7.2019]. Saantitapa: http://www.stat.fi/til/vtp/2018/vtp_2018_2019-06-20_tie_001_fi.html

Maksuvalmius ja vakavaraisuus edelleen vahvalla pohjalla

Yritysten keskimääräinen vakavaraisuus omavaraisuusasteella mitattuna on säilynyt vakaalla, 48-53 prosentin tasolla jo yli kymmenen vuoden ajan. Tyypillisesti suuremmilla yrityksillä omavaraisuusaste on pieniä verrokkeja matalampi, ja tämä on havaittavissa myös sähköasennusallalla läpi tarkastelujakson.

Maksuvalmius on keskimäärin erinomaista. Quick ration mukaan yli yhden suuruinen arvo kertoo rahoitusomaisuuden kattavan lyhytaikaiset vastuut. Kannattavuusanalyysin yrityksistä lähes 75 prosenttia saavuttaa vähintään yhden suuruisen arvon.

Ostovelkojen ja myyntisaamisten kiertoaikojen kehitys on ollut vahvasti sidoksissa toisiinsa. Kiertoajat olivat vastaavasti vuonna 2018 35 ja 37 päivää. Tutkituilla yrityksillä myyntisaamisten kiertoaika on laskenut päivällä ja ostovelkojen kiertoaika kahdella. Keskimäärin myyntisaamisten kiertoaika on ollut hieman ostovelkojen kiertoaikaa pidempi, jolloin yritysten saamiset eivät ole tuloutuneet aivan yhtä nopeasti kuin ostovelat tulevat maksettua. Tämän eron yritykset joutuvat kattamaan muulla rahoituksella, kun optimitilanteessa yritykset voivat rahoittaa myyntisaamisiin sitoutuneen pääoman hyödyntäen ostovelkoja.

2 Tutkimusaineisto ja tulosten esittäminen

Tutkimuksessa on käytetty vuoden 2018 osalta 734 osakeyhtiön ja 4 henkilöyhtiön tilinpäätöstietoja. Tutkimusjoukko koostuu STUL ry:n jäsenistöstä. Tilinpäätöstietoja on saatu suoraan jäsenyrityksiltä sekä Patentti- ja rekisterihallituksesta. Yritysten tilinpäätökset on oikaistu yleisten tutkimusperiaatteiden mukaisesti. Omistajan palkkakorjausta ei ole tehty, vaikka omistaja olisi nostanut palkkansa kokonaan tai osittain osinkoina tai yksityistuohtoina.

Tutkimusraportissa sähköasennusalan yritysten tulokset on esitetty kaikkia yrityksiä kuvaavan mediaanin lisäksi jaettuna pienempiin osajoukkoihin sekä kokoluokan että sijainnin mukaan. Kullekin osajoukolle on laskettu sitä kuvaava mediaaniarvo tarkasteltavasta tunnusluvusta.

Taulukko 2-1 Tutkimusaineiston yritysten lukumäärä

Yritysten lukumäärä	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Osakeyhtiöt	347	408	487	594	773	848	924	932	734
Henkilöyhtiöt	23	22	16	11	10	10	11	9	4
Yritysten lukumäärä liikevaihdon mukaan									
<0,5 M€	78	101	133	200	328	385	420	436	362
0,5-1,0 M€	61	65	105	113	146	148	157	142	104
1,0-5,0 M€	151	171	176	202	218	229	249	255	200
5,0-10,0 M€	18	24	23	31	26	28	34	35	33
>10,0 M€	42	48	52	51	57	59	62	70	54
Alueen mukaan									
Uusimaa	114	138	164	196	258	287	313	322	261
Lounais-Suomi	84	96	120	159	212	234	249	253	208
Itäinen Suomi	71	82	99	114	140	149	162	164	131
Läntinen Suomi	47	53	59	72	87	96	108	108	84
Pohjois-Suomi	34	40	47	56	78	83	90	91	69

Raportin taulukoissa tutkimustulokset on esitetty erikseen osakeyhtiöistä ja henkilöyhtiöistä. Henkilöyhtiöitä saatiin mukaan tutkimukseen vuoden 2018 osalta vain 4, joten tuloksiin on syytä suhtautua varauksella pienen havaintomäärän takia. Tämän takia kaikkia tunnuslukuja ei voida esittää henkilöyhtiöistä. Yleisesti mediaani toimii keskilukuna sitä paremmin, mitä suurempi havaintomäärä on kyseessä.

Henkilöyhtiöissä on varsin tavallista, että omistaja tai omistajat eivät nosta yhtiöstä palkkaa vaan ottavat osuutensa yhtiöön kertyneistä varoista yksityisottoina. Yksityisotot eivät rasita yrityksen tulosta samalla tavoin kuin palkanmaksu, mikä parantaa kannattavuuden tunnuslukuja. Koska omistajan palkkakorjausta ei ole tehty, osakeyhtiöiden ja henkilöyhtiöiden tulokset eivät ole täysin vertailukelpoisia; niiden tunnuslukujen arvot eroavat huomattavasti toisistaan. Verouudistus ja pääomatulosten alhainen verokanta ansiotulojen verotukseen verrattuna ovat edistäneet osingonjakoa, mikä on jossakin määrin vähentänyt osakeyhtiöiden ja henkilöyhtiöiden eroja.

Liikevaihtoluokkiin yritykset on luokiteltu sen mukaan, mikä yrityksen liikevaihto kunakin vuonna on ollut. Näin ollen tietty yritys voi kuulua eri luokkaan eri vuosina.

Tutkimustuloksia tulkittaessa on otettava huomioon, että kaikista yrityksistä ei ole ollut käytettävissä tilinpäätöstietoja koko tarkastelujaksolta ja tästä syystä yritysjoukot eri vuosina eroavat toisistaan. Tästä aiheutuvaa mahdollista lievää epätasaisuutta tarkasteltaessa joidenkin tunnuslukujen kehitystä usean vuoden aikavälillä ei pidetä tutkimusjoukon suuren koon takia merkittävänä.

Aineistosta on laskettu mediaanit sekä ylä- ja alakvartiilit. Mediaani on suuruusjärjestykseen asetetun aineiston keskimäinen arvo. Aineistosta 50 % on siten mediaania suurempia ja 50 % mediaania pienempiä. Mediaani usein kuvaa aineiston keskimääräistä arvoa paremmin kuin aritmeettinen keskiarvo. Yläkvartiili on arvo, jota suurempia on 25 % aineistosta ja alakvartiili vastaavasti arvo, jota pienempiä on 25 % aineistosta. Tähti (*) merkintä taulukoissa tarkoittaa, että tuloksen esittäminen ei ole tarkoituksenmukaista aineiston vähälukuisuuden vuoksi tai tulos ei ole laskettavissa.

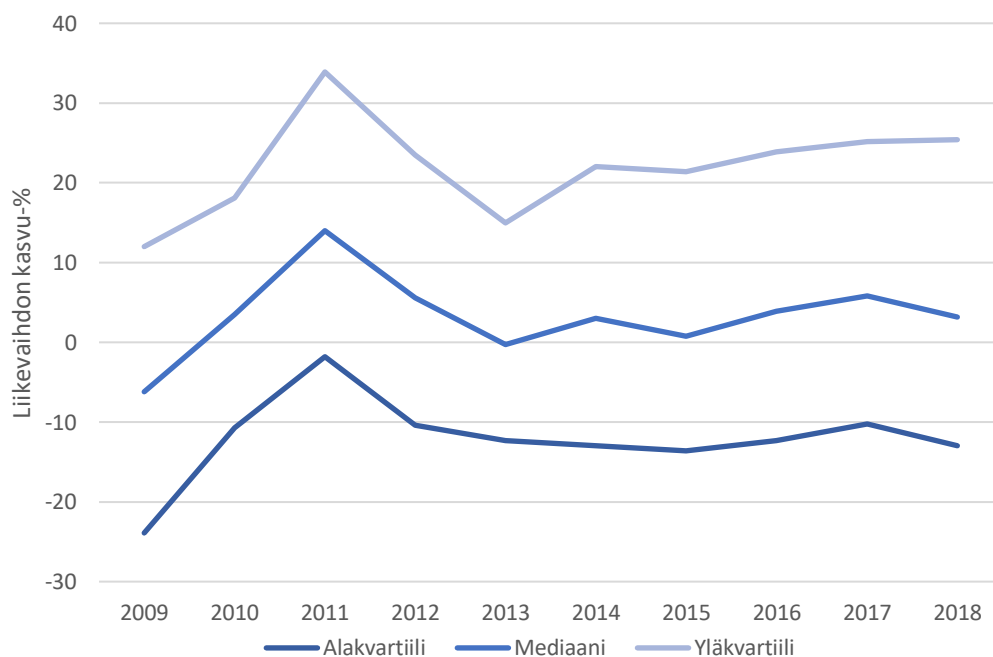
3 Toiminnan laajuus ja tehokkuus

Taulukko 3-1 Yritysten toiminnan laajuus, mediaanit

1 000 € / %	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Keskiarvo
Liikevaihto	1 035	881	648	608	590	582	548	699
Henkilöstö keskimäärin	18	15	13	9	8	8	7	11
Liikevaihdon kasvu-%	5,6	-0,3	3,0	0,8	3,9	5,8	3,2	3,1
Liikevaihdon kasvu-% yritysten liikevaihdon mukaan								
<0,5 M€	3,1	-0,6	-2,7	-2,0	-3,9	1,5	0,0	-0,7
0,5-1,0 M€	4,2	1,2	2,7	0,4	2,3	1,8	4,5	2,5
1,0-5,0 M€	4,6	-0,6	4,4	3,3	10,7	13,3	5,5	5,9
5,0-10,0 M€	15,7	-3,0	9,0	8,0	10,3	17,1	4,5	8,8
>10,0 M€	5,9	-0,2	4,8	1,0	8,6	6,1	2,5	4,1

3.1 Liikevaihto

Kuva 3-1 Yritysten liikevaihdon kasvu-%

Toimialalla kasvu on jatkunut mutta kasvutahti on hieman hidastunut vuoden 2018 aikana. Kannattavuustutkimuksessa tarkasteltujen yritysten liikevaihdon mediaani vuonna 2018 oli 548 tuhatta euroa. Liikevaihdon kasvun mediaani oli 3,2 prosenttia, kun se edellisvuonna oli 5,8 prosenttia. Vuonna 2018 55,7 prosentilla yrityksistä liikevaihto kasvoi, kun edellisvuonna vastaava luku oli 60,5. Alakvartiili ja mediaani ovat nousseet vuosina 2015-2017, mutta vuonna 2018 trendi on kääntynyt laskuun. Yläkvartiilin trendi on ollut nouseva vuodesta 2015.

Liikevaihdon kasvu on vaihdellut eri kokoluokkien välillä. Keskimäärin kasvu on ollut parhaita yrityksillä, joiden liikevaihto on viiden ja kymmenen miljoonan välillä. Erityisen voimakasta kasvu on ollut tällä joukolla vuonna 2017, jolloin liikevaihdon keskimääräinen kasvu joukolla on ollut jopa 17,1 prosenttia. Vuonna 2018 liikevaihdon kasvu on hidastunut kaikissa muissa liikevaihtoluokissa.

paitsi luokassa, jossa yritysten liikevaihto on puolen miljoonan ja miljoonan välillä. Alle puolen miljoonan liikevaihdon yrityksillä kasvu on ollut koko joukon keskimääräistä kasvua heikompaa läpi koko tarkastelujakson 2012-2018.

Taulukosta 3-1 voidaan havaita liikevaihdon mediaanin pienentyneen tutkimusjakson aikana merkittävästi. Tähän osaltaan vaikuttaa pienemmän kokoluokan yritysten lukumäärän lisääntyminen tutkimusaineistossa Taulukon 2-1 mukaisesti. Näin ollen yrityskoon pienentyminen liikevaihdolla mitattuna ei todellisuudessa ole niin voimakasta kuin Taulukon 3-1 luvut antavat ymmärtää.

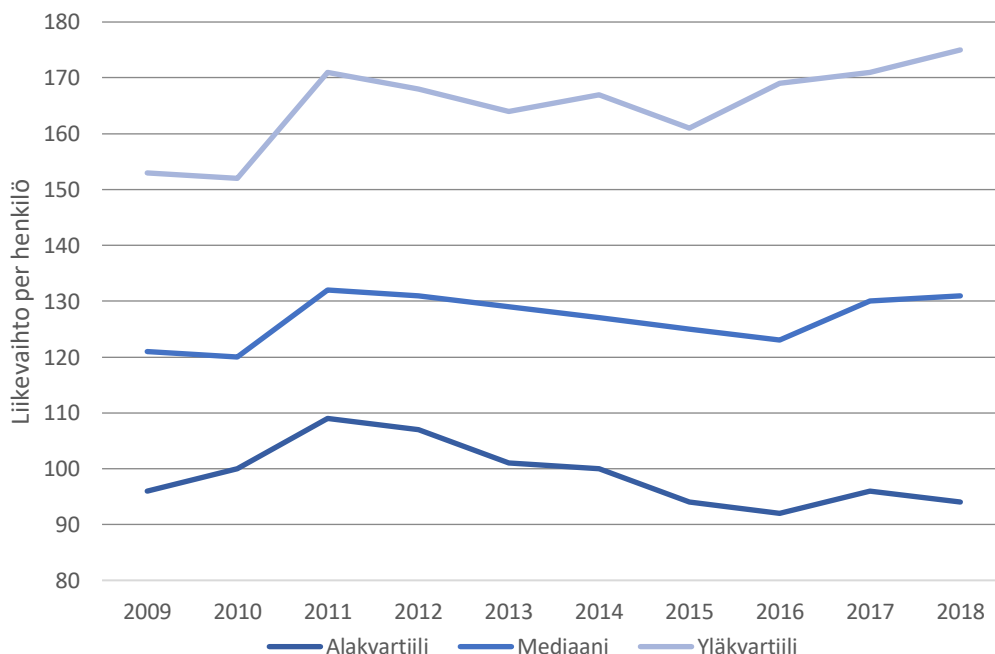
3.2 Henkilöstö

Tutkimukseen osallistuneiden yritysten henkilöstön lukumäärän mediaani vuonna 2018 oli 7. Henkilöstömäärän mediaanin muutokseen pätee sama ilmiö kuin liikevaihdon osalta, eli tutkimuksessa pienten yritysten suhteellinen osuus on kasvanut.

3.2.1 Liikevaihto henkilöä kohden

Työntekijää kohden lasketulla liikevaihdolla arvioidaan toiminnan tehokkuutta. Menetelmä on karkea yksittäistä yritystä tarkastellessa, sillä tapa raportoida henkilöstömäärä vaihtelee yritysten välillä. Lisäksi ulkopuolisina palveluina ostettavat henkilöstöpalvelut vaikuttavat tähän arvioon. Menetelmä antaa kuitenkin hyvän kuvan tehokkuuden kehittymisestä, kun käytettävä aineisto on riittävän laaja.

Kuva 3-2 Yritysten liikevaihto per henkilö

Mediaaniyrityksen liikevaihto henkilöä kohti oli 131 tuhatta euroa vuonna 2018, kun se edellistilikauteksi oli 130 tuhatta euroa. Mediaaniarvo on ollut melko vakaalla, 120-132 tuhannen euron tasolla, kuten Kuvasta 3-2 voidaan havaita. Yläkvartiili on korkeimmillaan vuonna 2018 ollen jopa 175 tuhatta euroa per henkilö.

Ylimmän ja alimman kvartiilin välinen ero on huomattava – ylimmän kvartiilin tehokkuus on 1,9 kertainen suhteessa alimpaan henkilöä kohden lasketun liikevaihdon perusteella. Taulukosta 3-2 voidaan huomata, että liikevaihdoltaan suuremmat yritykset ovat olleet pienempiä tehokkaampia läpi koko tutkitun aikavälin.

Taulukko 3-2 Liikevaihto/hlö, mediaani

1 000 €	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Keskisarvo
Osakeyhtiöt	131	129	127	125	123	130	131	128
Liikevaihto/hlö yritysten liikevaihdon mukaan								
<0,5 M€	97	99	101	96	95	99	97	97
0,5-1,0 M€	120	109	110	116	120	117	114	115
1,0-5,0 M€	125	124	133	129	130	144	139	132
5,0-10,0 M€	160	145	158	162	158	172	193	164
>10,0 M€	161	171	182	177	188	188	183	179

3.2.2 Jalostusarvo henkilöä kohden

Taulukko 3-3 Yritysten jalostusarvo per henkilö, mediaani

1 000 €	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Keskisarvo
Osakeyhtiöt	56	55	56	55	55	58	59	56
Jalostusarvo/hlö yritysten liikevaihdon mukaan								
<0,5 M€	43	48	41	45	40	44	48	44
0,5-1,0 M€	50	50	52	53	54	55	55	53
1,0-5,0 M€	55	55	56	57	60	62	61	58
5,0-10,0 M€	63	59	63	62	61	69	68	64
>10,0 M€	60	64	62	67	67	70	69	65

Jalostusarvo henkilöä kohden kuvaa yrityksen hankkimilleen tavaroille ja palveluille tuottamaa lisäarvoa yhtä työntekijää kohden. Näin ollen se on hyvä mittari kuvaamaan henkilöstön tehokkuutta. Keskimääräinen henkilöä kohden laskettu jalostusarvo oli vuonna 2018 59 tuhatta euroa ollen koko tarkastelujakson korkeimmalla tasolla. Kokoluokkia tarkasteltaessa huomataan, että isommilla yrityksillä tehokkuus on ollut koko joukon keskimääräistä parempaa, kuten myös liikevaihto per henkilö tarkasteltaessa huomattiin.

3.2.3 Henkilöstökulut henkilöä kohden

Taulukko 3-4 Henkilöstökulut per henkilö, mediaani

1 000 €	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Keskiarvo
Osakeyhtiöt	48	48	48	48	47	49	50	48
Henkilöstökulut/hlö yritysten liikevaihdon mukaan								
<0,5 M€	38	40	36	35	33	36	36	36
0,5-1,0 M€	43	46	44	45	45	45	48	45
1,0-5,0 M€	47	48	50	49	50	52	52	50
5,0-10,0 M€	50	51	54	53	53	57	56	54
>10,0 M€	52	52	53	54	57	57	57	54

Henkilöstökulut kasvavat yrityksen koon mukaan, kuten Taulukosta 3-4 nähdään. Keskimäärin liikevaihdoltaan suurimmassa yritysluokassa henkilöstökulut per työntekijä ovat 1,5 kertaiset suhteessa liikevaihdoltaan pienimpään yritysluokkaan. Henkilöstökulut/työntekijä mediaani on kasvanut hie-
man vuosina 2017 ja 2018 ylittäen seitsemän vuoden keskiarvon. Vuonna 2018 henkilöstökulut/hen-
kilö mediaani oli 50 tuhatta euroa.

4 Kannattavuus

Yrityksen kannattavuudella tarkoitetaan pelkistettynä yrityksen kykyä tuottaa toiminnallaan enemmän tuloja kuin tulojen tuottamiseen käytetään varoja. Toimialan kannattavuutta ja kannattavuuden kehitystä on arvioitu käyttökate-, rahoitustulos- ja nettotulosprosentilla sekä sijoitetun pääoman tuottoasteella. Verrattaessa eri yhtiömuotojen kannattavuutta on otettava huomioon, että henkilöyhtiöiden omistajat saattavat palkan nostamisen sijaan ottaa osuutensa yhtiöön kertyneistä varoista yksityisotoina. Koska yksityisotot eivät rasita yrityksen tulosta samalla tavoin kuin palkanmaksu, eivät osakeyhtiöiden ja henkilöyhtiöiden kannattavuutta kuvaavat tulokset ole täysin vertailukelpoisia.

4.1 Kannattavuuden kehitys

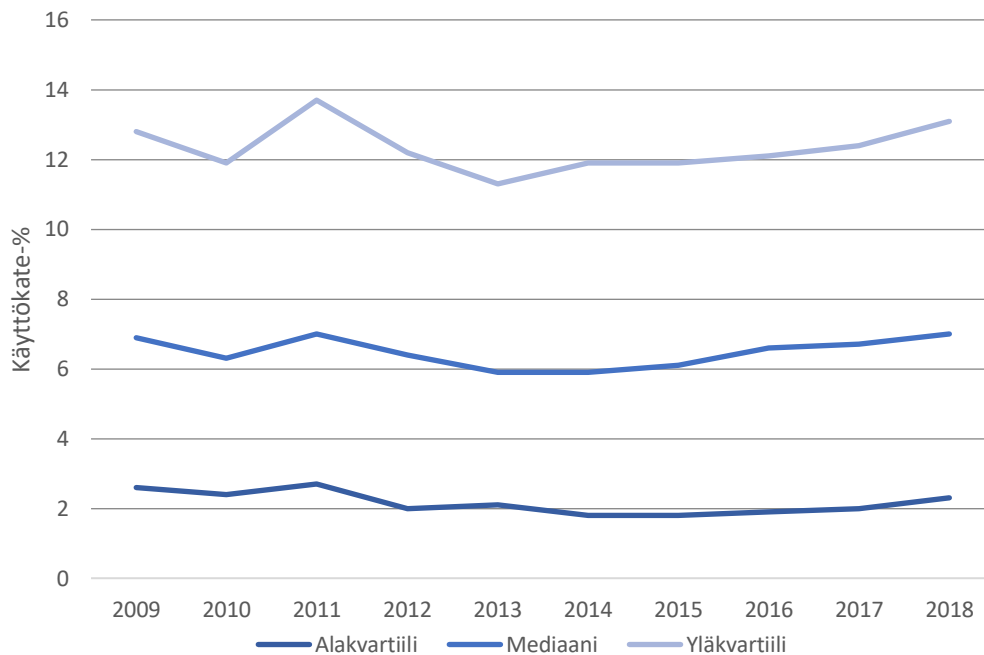
Toimialan kannattavuus on pysynyt hyvällä tasolla vuonna 2018. Yritysten tuloksenteko kyky on ollut vakaa viime vuosina ja parantunut vielä hieman edellisvuodesta. Käyttökatteen, rahoitustuloksen ja nettotuloksen mediaanit nousivat hieman ja sijoitetun pääoman tuotto laski marginaalisesti.

Käyttökatteen mediaani on kehittynyt vakaasti vuodesta 2014 alkaen kuudesta prosentista seitsemään. Yli kymmenen prosentin käyttökatteen saavutti jopa 37 prosenttia yrityksistä. Sijoitetun pääoman tuotto prosentin mediaani on viime vuosina ollut 15-19 prosentin välillä. Vuoteen 2017 verrattuna toimialan sijoitetun pääoman tuoton mediaani heikkeni marginaalisesti 0,3 prosenttiyksikköä ja vuonna 2018 vähintään 15 prosentin tuoton saavutti 53 prosenttia yrityksistä.

Rahoitustulosprosentin mediaani oli 6,0 ja nettotulosprosentin 4,0 vuonna 2018. Keskimääräinen nettotulosprosentti on kehittynyt viimeisen viiden vuoden aikana kolmesta neljään prosenttiin. Nettotulosprosentti kasvoi kaikissa kokoluokissa ja eniten tuloskyky parani liikevaihdoltaan miljoonan ja viiden miljoonan välillä olevilla yrityksillä.

Tappiota teki 23,8% tutkimuksen yrityksistä, mikä on 1,4 prosenttiyksikköä enemmän kuin vuonna 2017. Vuosina 2012-2018 tappiota tekevien osuus on vaihdellut 19-25 prosentin välillä. Nettotulosprosentin mediaanin nousemisesta ja tappiota tekevien yritysten osuuden kasvusta voidaan todeta, että hajonta yritysten tuloksenteko kyvyssä on kasvanut. Sama voidaan havaita Kuvasta 4-3.

Kuva 4-1 Yritysten käyttökate-%

Sähköasennusalaalla on kohtuullisen käyttökateprosentin rajana pidetty 7 prosenttia. Vuonna 2018 tutkimukseen osallistuneista osakeyhtiöistä 50 prosentilla käyttökate ylitti tämän raja-arvon. Tutkimuksessa olleiden yhtiöiden kannattavuus on siis ollut keskimäärin kohtuullisella tasolla.

Käyttökateen mediaani oli vuonna 2018 7,0 prosenttia parantuen edellisvuodesta 0,3 prosenttiyksikköä. Käyttökateen yläkvartiili on ollut hienoisessa nousussa vuodesta 2013, kun taas alakvartiili on pysynyt tasaisesti kahden prosentin paikkeilla.

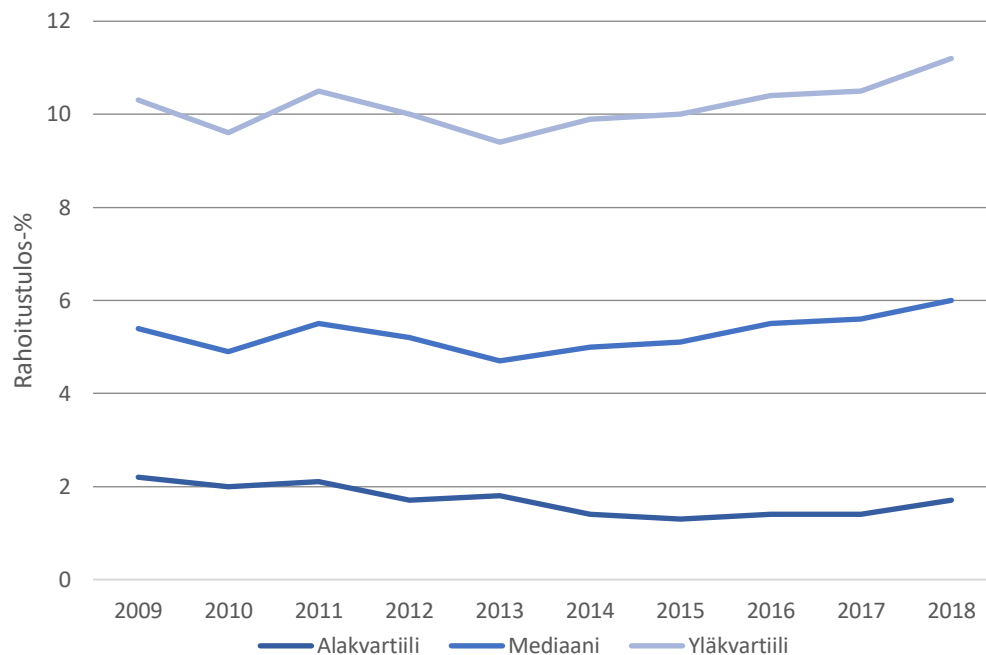
Taulukko 4-1 Yritysten käyttökate-%, mediaani

%	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Keskiarvo
Osakeyhtiöt	6,4	5,9	5,9	6,1	6,6	6,7	7,0	6,4
Henkilöyhtiöt	20,8	18,8	14,3	14,5	46,3	26,3	49,6	27,2
Käyttökate-% yritysten liikevaihdon mukaan								
<0,5 M€	6,9	6,0	6,5	6,5	6,5	6,6	7,1	6,6
0,5-1,0 M€	6,6	6,8	7,5	5,7	6,5	6,2	5,1	6,3
1,0-5,0 M€	6,5	5,7	5,1	5,8	7,2	6,9	7,2	6,3
5,0-10,0 M€	7,4	5,1	5,5	7,6	5,7	7,2	7,6	6,6
>10,0 M€	5,0	5,4	5,3	6,6	5,9	6,0	6,7	5,8

Henkilöyhtiöiden käyttökateen mediaani oli vuonna 2018 49,6 prosenttia liikevaihdosta. Pienen havaintomäärän takia tätä ei voida pitää vertailukelpoisena lukuna. Henkilöyhtiöiden käyttökate on kuitenkin keskimäärin ollut tarkastelujaksolla selvästi osakeyhtiöitä parempi, kuten Taulukosta 4-1 on havaittavissa.

4.2 Rahoitustulos ja nettotulos

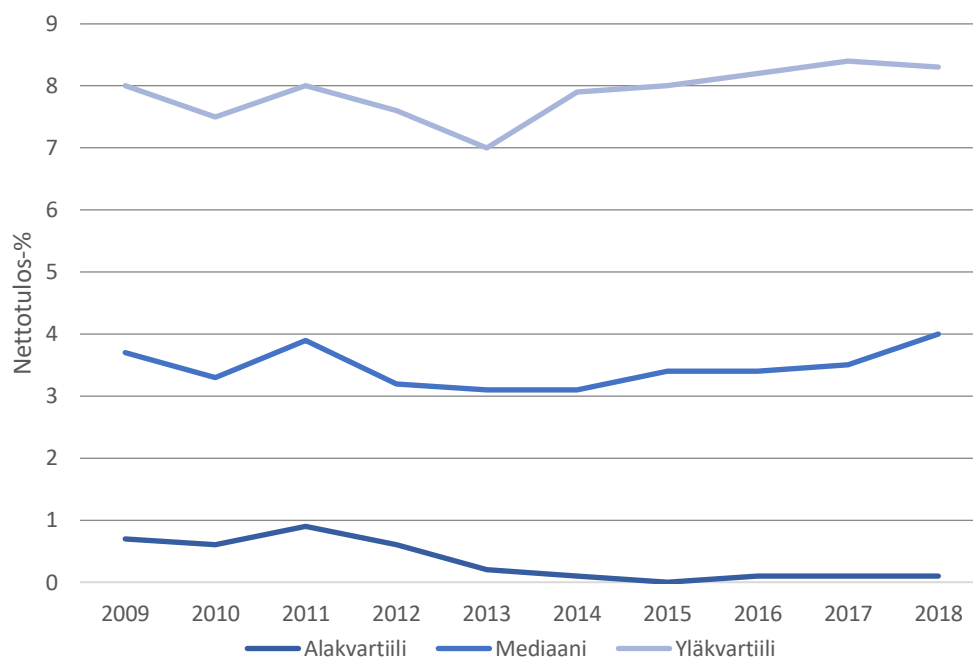
Kuva 4-2 Yritysten rahoitustulos-%

Taulukko 4-2 Yritysten rahoitustulos-%, mediaani

%	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Keskiarvo
Osakeyhtiöt	5,2	4,7	5,0	5,1	5,5	5,6	6,0	5,3
Henkilöyhtiöt	20,9	18,8	14,3	14,5	38,6	19,5	41,7	24,0
Rahoitustulos-% yritysten liikevaihdon mukaan								
<0,5 M€	6,0	5,3	5,1	5,5	5,5	5,5	6,1	5,6
0,5-1,0 M€	5,2	5,5	6,4	4,7	5,5	5,4	4,3	5,3
1,0-5,0 M€	5,2	4,7	4,4	4,8	5,6	5,5	6,2	5,2
5,0-10,0 M€	5,9	4,4	4,8	6,1	4,8	5,9	6,0	5,4
>10,0 M€	3,9	4,1	4,5	5,9	5,4	5,0	5,7	4,9

Kuva 4-3 Yritysten nettotulos-%

Taulukko 4-3 Yritysten nettotulos-%, mediaani

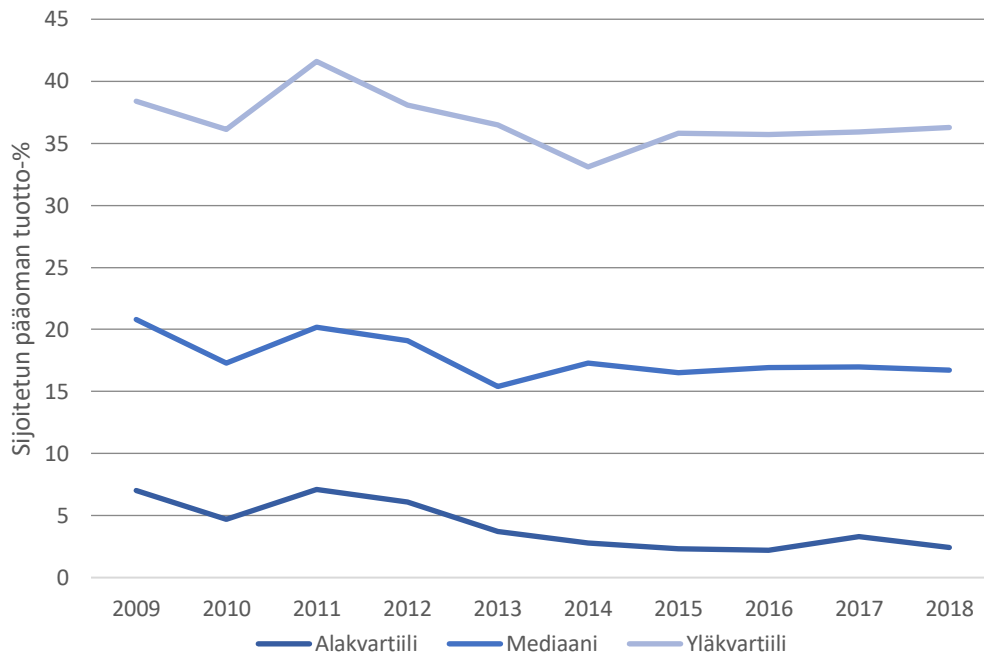
%	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Keskiarvo
Osakeyhtiöt	3,2	3,1	3,1	3,4	3,4	3,5	4,0	3,0
Henkilöyhtiöt	18,6	16,4	12,9	12,5	31,4	18,4	39,5	21,4
Nettotulos-% yritysten liikevaihdon mukaan								
<0,5 M€	2,4	2,4	2,4	2,6	2,8	2,9	3,0	2,6
0,5-1,0 M€	3,6	3,6	4,8	3,2	3,7	3,5	3,7	3,7
1,0-5,0 M€	3,9	3,3	3,1	3,7	4,5	4,0	4,8	3,9
5,0-10,0 M€	4,0	3,4	3,9	4,8	3,8	4,6	5,0	4,2
>10,0 M€	2,5	3,0	2,8	3,6	3,0	3,3	3,8	3,1

Osakeyhtiöiden rahoitustulosprosentin mediaani vuonna 2018 oli 6.0 ylittäen edellisvuoden mediaanin (5,6) 0,4 prosenttiyksiköllä. Nettotulosprosentin mediaani osakeyhtiöillä oli 4,0, joka oli vuotta aiempaa 0,5 prosenttiyksikköä parempi. Heikoimman kvartiilin yritysten nettotulosprosentti oli vain niukasti positiivinen ollen 0,1 prosenttia vuonna 2018. Heikoimman kvartiilin nettotulosprosentti on pysynyt 0,1 prosentissa kolmen vuoden ajan.

Henkilöyhtiöiden rahoitustulosprosenttia ja nettotulosprosenttia tarkasteltaessa nähdään, että tutkimukseen osallistuneiden yhtiöiden toiminta on ollut kannattavaa vuonna 2018. Yhtiöt pystyvät rahoittamaan toimintansa kassavirtapohjaisesti ongelmitta rahoitustuloksen ollessa keskimäärin 41,7 ja nettotuloksen ollessa 39,5 prosenttia.

4.3 Sijoitetun pääoman tuotto

Kuva 4-4 Yritysten sijoitetun pääoman tuotto-%

Kannattavuustutkimuksessa käsiteltyjen yritysten sijoitetun pääoman tuoton mediaani vuonna 2018 oli yleisten arviointiperusteiden mukaan edelleen hyvä. Sijoitetun pääoman tuotto-% mediaani laski edellisvuodesta 0,3 prosenttiyksikköä ollen 16,7 prosenttia. Yläkvartiili on ollut vuoden 2014 jälkeen 33-36 prosentin välillä ja vuonna 2018 se oli parantunut 0,2 prosenttiyksikköä 35,9 prosenttiin.

Taulukko 4-4 Yritysten sijoitetun pääoman tuotto-%, mediaani

%	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Keskiarvo
Osakeyhtiöt	19,1	15,4	17,3	16,5	16,9	17,0	16,7	17,0
Sijoitetun pääoman tuotto-% yritysten liikevaihdon mukaan								
<0,5 M€	12,6	12,8	10,1	11,4	10,6	12,7	11,8	11,7
0,5-1,0 M€	23,4	15,1	23,5	18,7	17,2	14,4	14,7	18,1
1,0-5,0 M€	21,7	17,3	19,8	22,1	25,0	23,6	23,6	21,9
5,0-10,0 M€	28,6	19,3	20,4	30,7	24,4	27,3	27,0	25,4
>10,0 M€	12,7	13,9	16,4	17,6	15,4	17,1	11,7	15,0

Kokoluokkia tarkasteltaessa huomataan, että keskimäärin parhaiten ovat tuottaneet liikevaihdoltaan keskikokoiset yritykset, joiden liikevaihto on miljoonan ja kymmenen miljoonan välillä. Tuotto on heikentynyt eniten suurimmilla yrityksillä, joiden liikevaihto on yli kymmenen miljoonaa edellisen kauden aikana. Suuremmilla yrityksillä puolestaan pääoman pitäisi teoriassa olla tehokkaammassa käytössä, mutta todennäköisesti koon mukanaan tuomat lisääntyneet hallinnointikustannukset laskevat pääomalle saatavaa tuottoastetta. Yritysten, joiden liikevaihto on puolesta miljoonasta miljoonaan, sijoitetun pääoman tuotto on laskenut kahden viimeisen vuoden aikana jo merkittävästi joukon koko aikajakson keskiarvon alle. Pienten yritysten osalta heikkoa tuottoa voidaan selittää suhteessa suuremmalla pääomantarpeella suhteessa liiketoiminnan volyymeihin ja siten tuottotasoon.

Vähintään 15 prosentin sijoitetun pääoman tuoton vuonna 2018 saavutti 52,7 prosenttia vertailuosakeyhtiöistä, kun edellisvuonna vastaava osuus oli 53,2 prosenttia. Sijoitetun pääoman tuotto oli negatiivinen 20,7 prosentilla vertailuosakeyhtiöistä vuonna 2018.

5 Taloudellinen asema

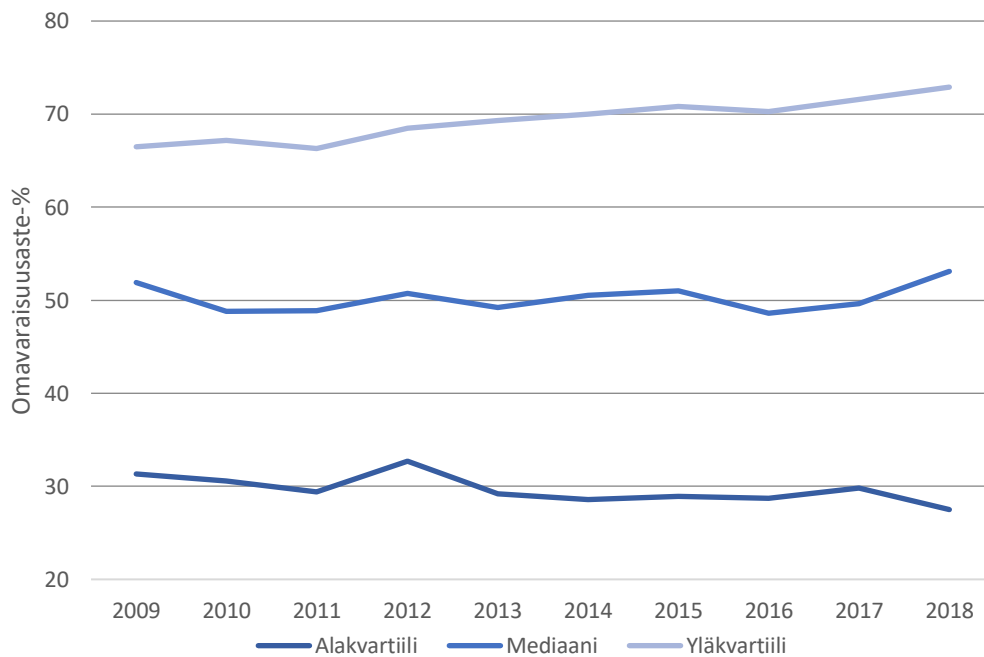
Taloudellista asemaa on arvioitu rahoitusrakenteen ja maksuvalmiuden perusteella. Rahoitusrakenteen tunnusluvut mittaavat yrityksen vakavaraisuutta ja maksuvalmiutta pitkällä aikavälillä. Vakavaraisuudella tarkoitetaan yrityksen kykyä selviytyä velvoitteistaan pitkällä aikavälillä ja yrityksen yleistä tappionsietokykyä. Maksuvalmiudella tarkoitetaan yrityksen kykyä maksaa maksunsa ajallaan ja mahdolliset käteisalennukset hyödyntäen.

5.1 Taloudellisen aseman kehitys

Sähköasennusalan yritysten keskimääräinen vakavaraisuus vuonna 2018 oli edellisen vuoden tavoin hyvällä tasolla. Keskimääräinen maksuvalmius nousi vielä hieman edellisvuodesta ja oli hyvä myöskin vuonna 2018.

5.2 Vakavaraisuus

Kuva 5-1 Yritysten omavaraisuusaste-%

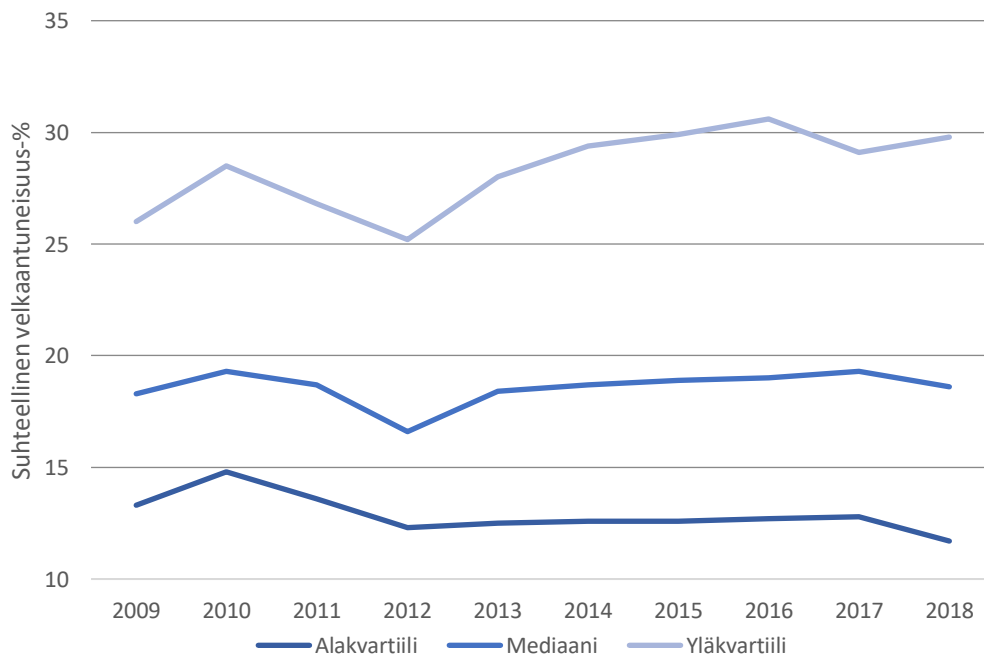
Vuonna 2018 sähköasennusalan yritysten omavaraisuusasteen mediaani oli korkeimmillaan koko tutkimusjaksolla ollen 53,1 prosenttia. Edellisvuoteen (49,6 %) verrattuna omavaraisuus parani hieman. Omavaraisuusasteen hajonta parhaimpien ja huonoimpien yritysten välillä on tarkastelujaksolla ollut suuri. Vuonna 2018 heikoimmalla neljänneksellä osakeyhtiöistä omavaraisuus oli noin 28 prosenttia tai vähemmän, kun taas parhaimman neljänneksen omavaraisuus oli vähintään 73 prosenttia. Huomionarvoista on, että heikoimpaan neljännekseen putoaa jo tyydyttävää tasoa olevalla omavaraisuusasteella.

Taulukko 5-1 Yritysten omavaraisuusaste-%, mediaani

%	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Keskiarvo
Osakeyhtiöt	50,7	49,2	50,5	51,0	48,6	49,6	53,1	50,4
Henkilöyhtiöt	75,6	77,7	67,5	61,5	65,4	42,1	-9,8	54,3
Omavaraisuusaste-% yritysten liikevaihdon mukaan								
<0,5 M€	54,2	50,2	50,4	52,6	49,9	53,7	54,6	52,2
0,5-1,0 M€	55,1	50,8	56,5	52,1	51,6	51,4	51,5	52,7
1,0-5,0 M€	52,0	50,6	50,7	50,4	50,2	47,1	53,3	50,6
5,0-10,0 M€	48,9	51,8	58,5	48,8	41,9	47,8	56,4	50,6
>10,0 M€	38,5	36,4	31,8	33,3	33,4	36,6	38,5	35,5

Yhtiöiden keskimääräinen vakavaraisuus oli hyvällä tai erinomaisella tasolla kaikissa kokoluokissa vuonna 2018. Alhaisin omavaraisuusaste oli suurimman kokoluokan yrityksillä. Tyypillisesti isoilla yrityksillä rahoituksen suunnittelu noudattaa yleistä rahoitusteoriaa pienempiä paremmin, jolloin suurempi osa rahoituksesta pyritään toteuttamaan omaa pääomaa edullisemmalla vieraalla pääomalla. Suurten yritysten on myös helpompi saada edullisempaa lainarahoitusta.

Kuva 5-2 Suhteellinen velkaantuneisuus-%

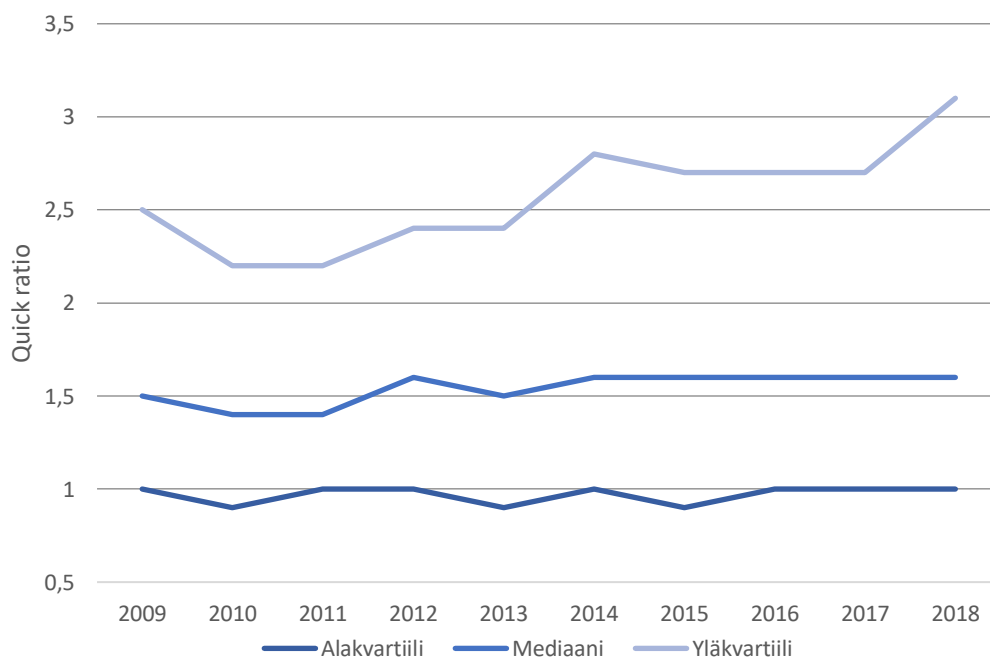
Taulukko 5-2 Yritysten suhteellinen velkaantuneisuus-%, mediaani

%	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Keskiarvo
Osakeyhtiöt	16,6	18,4	18,7	18,9	19,0	19,3	18,6	18,5
Henkilöyhtiöt	12,7	12,5	19,3	27,3	15,8	16,9	12,9	16,8
Suhteellinen velkaantuneisuus-% yritysten liikevaihdon mukaan								
<0,5 M€	15,2	18,4	19,9	19,0	19,1	18,6	19,2	18,5
0,5-1,0 M€	16,6	17,2	16,6	17,9	18,0	18,9	17,2	17,5
1,0-5,0 M€	16,2	16,9	17,1	17,8	17,2	18,2	17,5	17,3
5,0-10,0 M€	18,4	20,7	16,3	19,9	19,1	18,6	15,9	18,4
>10,0 M€	22,8	25,8	28,3	27,0	27,9	26,4	28,8	26,7

Suhteellisen velkaantumistasen mediaani oli vuonna 2018 0,7 prosenttiyksikköä matalampi kuin vuonna 2017. Suhteellisen velkaantumistasen mediaani on ollut melko vakaa läpi koko tutkimusajan: poikkeuksena vuoden 2012 matalin velkaantuneisuuden taso. Muina vuosina suurimman ja pienimmän havainnon välillä on eroa vain 0,7 prosenttiyksikköä. Liikevaihdon mukaan eriteltyjä arvoja katsottaessa huomataan, että tyypillisesti yrityksillä, joiden liikevaihto on yli 10 miljoonaa euroa, on velkaa enemmän suhteessa liikevaihtoon kuin liikevaihdoltaan pienemmiltä yrityksillä.

5.3 Maksuvalmius

Kuva 5-3 Yritysten quick ratio

Taulukko 5-3 Yritysten quick ratio, mediaani

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Keskiarvo
Osakeyhtiöt	1,6	1,5	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6
Henkilöyhtiöt	2,8	2,3	1,5	1,5	1,1	1,0	0,9	1,6
Quick ratio yritysten liikevaihdon mukaan								
<0,5 M€	1,8	1,6	1,7	1,6	1,6	1,8	1,6	1,7
0,5-1,0 M€	1,5	1,4	1,6	1,7	1,5	1,5	1,6	1,5
1,0-5,0 M€	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,5	1,8	1,6
5,0-10,0 M€	1,6	1,4	1,6	2,1	1,7	2,0	1,8	1,7
>10,0 M€	1,4	1,4	1,3	1,2	1,4	1,4	1,4	1,3

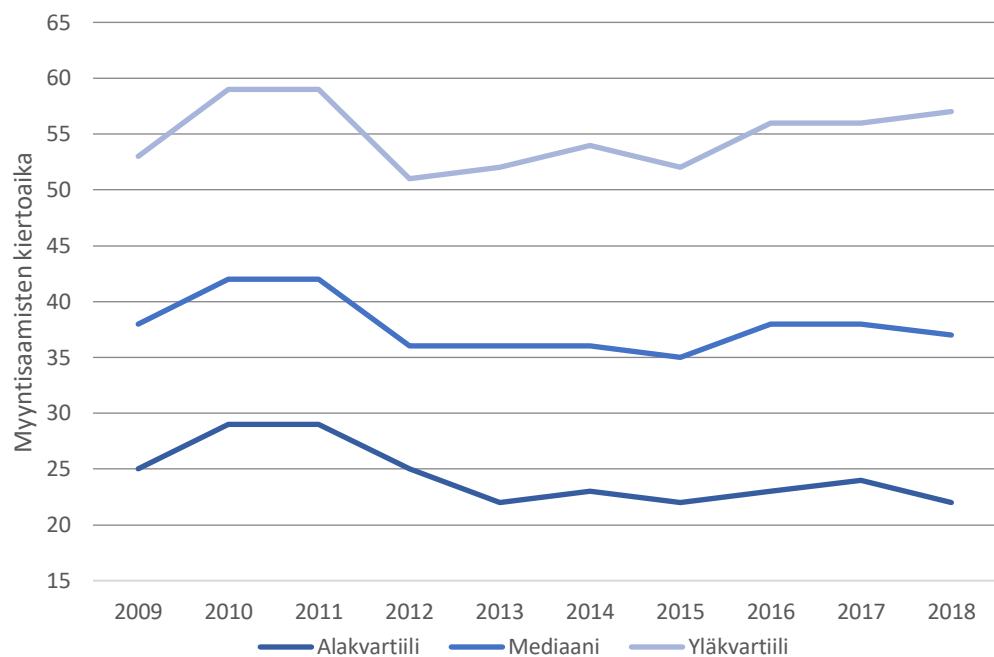
Quick ratio (happotesti) on rahoitusomaisuuden ja lyhytaikaisen vieraan pääoman suhdeluku. Suhdeluku ilmaisee yrityksen lyhyen aikavälin maksuvalmiuden. Maksuvalmius katsotaan hyväksi quick ration ylittäessä arvon 1. Vuonna 2018 tutkimuksessa mukana olleiden yritysten quick ration mediaani oli erinomainen 1,6. Toisin sanoen rahoitusomaisuus ylitti lyhytaikaiset velat keskimäärin 60 prosentilla.

Maksuvalmiuden tunnusluvun mediaani on osakeyhtiöillä kaikkina tarkastelujakson vuosina ja kaikissa kokoluokissa ylittänyt hyvänä pidettävän arvon 1. On kuitenkin muistettava, että tunnusluku lasketaan taseesta eli se kuvaa tilinpäätöshetken tilannetta eikä siten suoraan kerro maksuvalmiuden vaihtelusta tilikauden aikana.

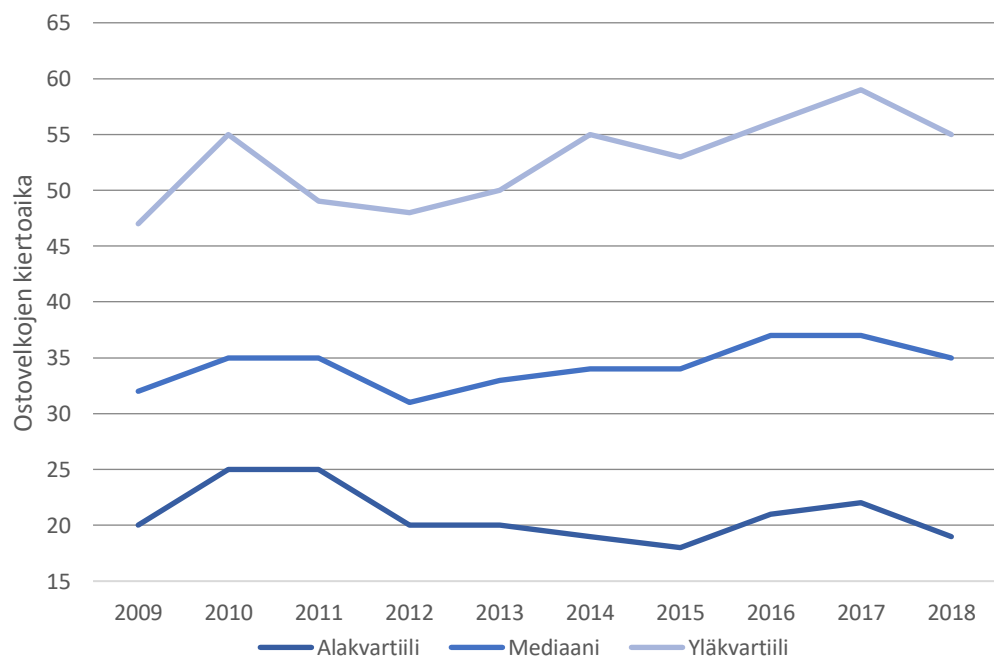
Quick ration keskimääräinen taso on ollut vakaa läpi Kuvan 5-3 tarkastelujakson. Mediaani- ja alakvartiilitasot ovat säilyneet suurin piirtein samalla tasolla läpi koko tarkastelujakson. Yläkvartiili on noussut 2,2:sta 3,1:en viimeisen kahdeksan vuoden aikana.

Toinen maksuvalmiutta kuvaava tunnusluku on current ratio. Se mittaa quick ration tavoin tilinpäätöshetken rahoituspuskuria. Tunnusluvussa sekä vaihto-omaisuus että rahoitusomaisuus ajatellaan realisoitavaksi lyhytaikaisista velvoitteista selviämiseksi. Ne jäsenyritykset, joilla current ration arvo kannattavuustutkimuksessa on yli 2 voivat olla erittäin tyytyväisiä. Tutkimuksessa luvun mediaani oli 1,8 vuonna 2018.

Kuva 5-4 Myyntisaamisten kiertoaika

Kuva 5-5 Ostovelkojen kiertoaika

Taulukko 5-4 Myyntisaamisten kiertoaika, mediaani

pvä	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Keskiarvo
Osakeyhtiöt	36	36	36	35	38	38	37	37
Henkilöyhtiöt	26	26	21	28	38	14	22	25
Myyntisaamisten kiertoaika yritysten liikevaihdon mukaan								
<0,5 M€	31	28	32	29	32	33	29	30
0,5-1,0 M€	33	36	35	35	36	39	36	36
1,0-5,0 M€	38	36	36	39	39	38	39	38
5,0-10,0 M€	45	41	44	39	44	37	40	42
>10,0 M€	45	48	46	45	52	51	51	48

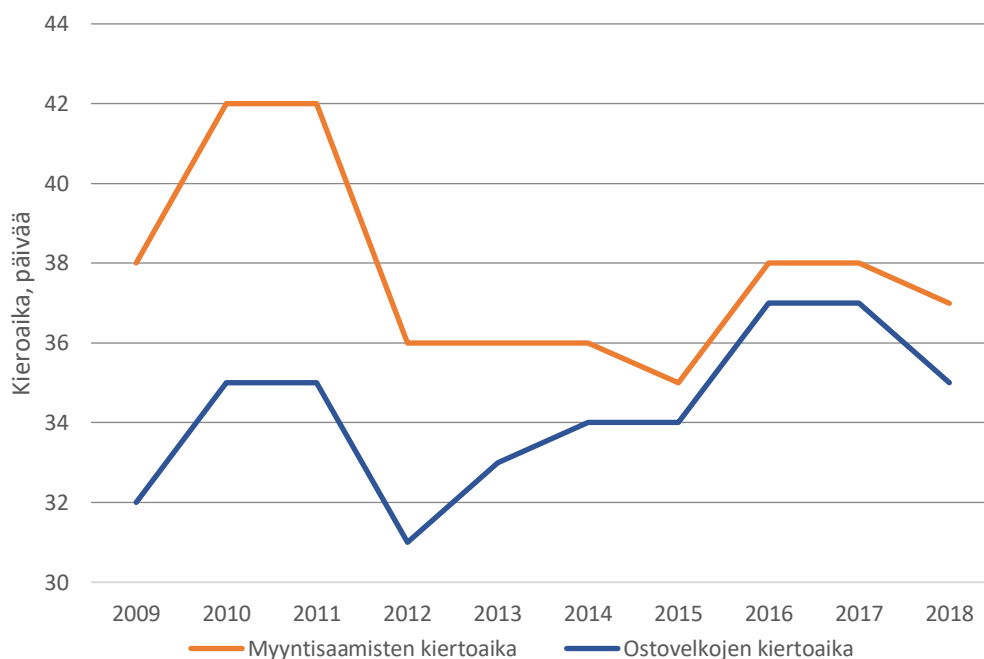
Myyntisaamisten kiertoajan mediaani on pysynyt vakaasti 35 ja 38 päivän välillä. Vuonna 2018 mediaani oli 37 päivää. Keskimäärin kiertoaika on ollut pienempi liikevaihdoltaan pienemmillä yrityksillä. Sama näkyy myös henkilöyhtiöiden osalta, sillä henkilöyhtiöillä kiertoaika on ollut tarkastelujaksolla keskimäärin lyhyempi kuin osakeyhtiöillä.

Taulukko 5-5 Ostovelkojen kiertoaika, mediaani

pvä	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Keskiarvo
Osakeyhtiöt	31	33	34	34	37	37	35	34
Henkilöyhtiöt	39	43	63	74	47	27	67	51
Ostovelkojen kiertoaika yritysten liikevaihdon mukaan								
<0,5 M€	25	29	31	27	33	33	30	30
0,5-1,0 M€	32	36	34	34	33	36	36	34
1,0-5,0 M€	32	35	34	37	37	39	36	36
5,0-10,0 M€	33	34	23	37	43	40	37	35
>10,0 M€	34	35	42	41	48	45	47	42

Ostovelkojen kiertoajan mediaani laski edellisvuodesta kahdella päivällä 35:een. Ostovelkojen kiertoajan lyhentymistä voidaan pitää hyvänä merkinä, sillä mitä lyhyempi kiertoaika on, sitä paremmin yritys pystyy hoitamaan lyhyen aikavälin maksuvelvoitteet tulorahoituksella.

Kuva 5-6 Myyntisaamisten ja ostovelkojen kiertoaika, mediaani

Myyntisaamisten kiertoajan tulisi yleensä olla lyhyempi kuin ostovelkojen kiertoajan. Tällöin yritys voi toimittajien myöntämällä maksuajalla vähentää varsinaista pääomatarvetta. Ostovelkojen kiertoaikatavoitteen takarajan asettavat maksuehdot; mahdolliset käteisalennukset yritys voi mahdollisuuksiensa mukaan käyttää hyväksi.

Kaikkien tutkimukseen osallistuneiden yritysten keskimääräinen myyntisaatavien kiertonopeus vuonna 2018 oli 37 vuorokautta. Keskimääräinen kiertonopeus on tarkastelujaksolla vaihdellut 35 vuorokaudesta 42 vuorokauteen. Yritysten saatavat tuloutuvat keskimäärin päivän nopeammin kuin edellisvuonna. Myyntisaamisten kiertoaika on keskimäärin noussut hieman vuodesta 2012.

Ostovelkojen keskimääräinen kiertonopeus oli tarkasteltavilla yrityksillä keskimäärin 35 vuorokautta vuonna 2018. Ostovelkojen kiertoaika on ollut nousussa välillä 2012-2016, mutta vuosien 2017 ja 2018 aikana kääntynyt laskuun. Vaihtelua on tarkastelujaksolla ollut 31 ja 37 vuorokauden välillä.

Kuten Kuvasta 5-6 ilmenee, ostovelkojen ja myyntisaamisten kiertoajat ovat noudattaneet samansuuntaista kehitystä toistensa kanssa tarkastelujaksolla 2009-2018. Myyntisaamisten kiertoaika on kuitenkin ollut tyypillisesti ostovelkojen kiertoaikaa pidempi, mutta ero on tasoittunut vuoden 2012 jälkeen. Vuodesta 2014 lähtien kiertoaikojen keskimääräinen ero on ollut 1 päivä, mutta vuonna 2018 ero on kasvanut kahteen päivään. Optimaalisessa tilanteessa myyntisaamisten kiertoaika on ostovelkojen kiertoaikaa alhaisempi, jolloin yritykset voivat rahoittaa myyntisaamisiin sitoutuneen pääoman paremmin hyödyntäen ostovelkoja.

6 Yritysten taloudellinen asema yleisten ohjearvojen perusteella

Kannattavuusanalyysin keskeisistä tunnusluvuista on Taulukossa 6-1 esitetty suuntaa-antavia ohjearvoja. Taulukkoon on merkitty Alma Talent Tietopalveluiden ohjeistuksen mukaiset ohjearvot, joiden perusteella tunnuslukujen tulkinta helpottuu. Käyttökateprosentin ohjearvot ovat toimialasidonnaisia, joten oheisen taulukon käyttökateprosentin ohjearvot on pyritty valitsemaan sähkö- ja teleurakointialan erityispiirteet huomioiden. Myöhemmin analyysin yritykset on jaettu luokkiin tunnuslukujen ohjearvojen perusteella.

Taulukko 6-1 Tunnuslukujen suuntaa-antavat ohjearvot

Suuntaa-antavat ohjearvot	Hyvä tai erinomainen	Tyydyttävä	Välttävä tai heikko
Kannattavuus			
Käyttökate-%	>7 %	3-7 %	<3 %
Vakavaraisuus			
Omavaraisuusaste	>35 %	25-35 %	<25 %
Maksuvalmius			
Quick ratio	>1,0	0,5-1,0	<0,5

Sähköistysalan yritysten kannattavuutta, vakavaraisuutta ja maksuvalmiutta yleisten ohjearvojen perusteella kuvataan jakamalla kannattavuustutkimuksessa tarkastellut yritykset arvosanaluokkiin. Taulukkoon 6-2 on merkitty, kuinka monta prosenttia tutkimukseen osallistuneista vertailuosakeyhtiöistä sijoittui kuhunkin arvosanaluokkaan vuosina 2017 ja 2018.

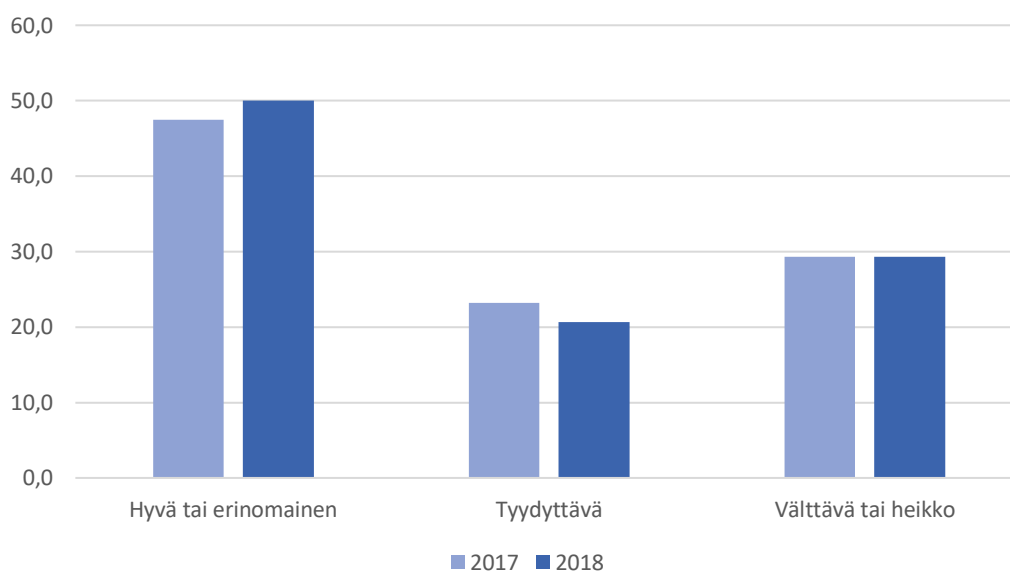
Tarkastelun tuloksia on havainnollistettu oheisilla osakeyhtiöiden kannattavuus- ja vakavaraisuuskuvioilla. Kuvioiden pylväät osoittavat, mikä oli osakeyhtiöiden prosenttijakautuma vuosina 2017 ja 2018 arvosteluasteikolla.

6.1 Kannattavuus yleisten ohjearvojen perusteella

Taulukko 6-2 Yritykset käyttökateprosentin ohjearvojen perusteella

% yrityksistä	Hyvä tai erinomainen	Tyydyttävä	Välttävä tai heikko
2018	50,0	20,7	29,3
2017	47,5	23,2	29,3

Kuva 6-1 Yritykset käyttökateprosentin ohjearvojen perusteella, %

Kannattavuutta tarkasteltaessa vuonna 2018 yrityksiä on siirtynyt tyydyttävästä luokasta hyvään tai erinomaiseen luokkaan välttävän tai heikon tason luokan pysyessä saman kokoisena. Kannattavuus on ollut vähintään tyydyttävää 71 prosentilla yrityksistä ja hyvää tai erinomaista 50 prosentilla yrityksistä.

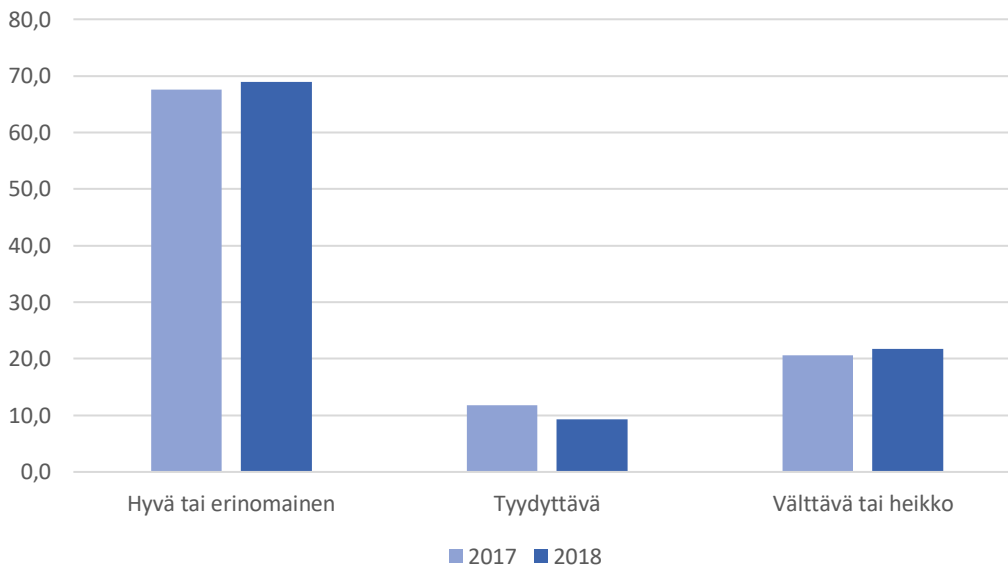
Kannattavuus on parantunut tutkimuksen yrityksillä keskimäärin 2013-2018 välillä. Käyttökateen mediaani on noussut tällä välillä 5,9 prosentista hyvän kannattavuuden rajalle 7 prosenttiin. Hyvän tai erinomaisen luokan kasvu on ollut 2,5 prosenttiyksikköä ja tyydyttävän luokan supistuminen 2,5 prosenttiyksikköä. Voimakkainta käyttökateen parantuminen on ollut liikevaihdoltaan alle puolen miljoonan kokoisten yritysten joukossa kuten Taulukosta 4-1 nähdään.

6.2 Vakavaraisuus yleisten ohjearvojen perusteella

Taulukko 6-3 Yritykset omavaraisuusasteen ohjearvojen perusteella

% yrityksistä	Hyvä tai erinomainen	Tyydyttävä	Välttävä tai heikko
2018	68,9	9,3	21,8
2017	67,6	11,8	20,7

Kuva 6-2 Yritykset omavaraisuusasteen ohjearvojen perusteella, %

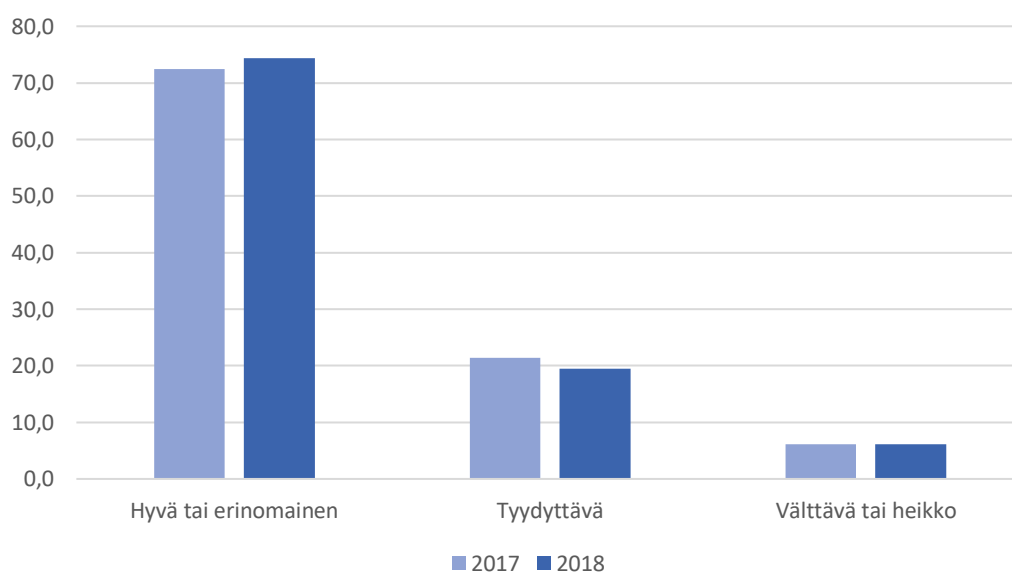
Vakavaraisuus oli hyvä tai erinomainen 69 prosentilla osakeyhtiömuotoisia vertailuyhtiöitä. Vakavaraisuus oli tyydyttävä 9 prosentilla, ja heikko tai välttävä 22 prosentilla vertailuyhtiöitä. Tyydyttävän luokan osuus laski muiden kasvaessa verrattuna vuoteen 2017. Välttävän ja heikon luokan koko kasvoi 1,1 prosenttiyksikköä ja hyvän tai erinomaisen vakavaraisuuden luokka kasvoi 1,3 prosenttiyksikköä. Tyydyttävän vakavaraisuuden luokka supistui 2,5 prosenttiyksikköä.

6.3 Maksuvalmius yleisten ohjearvojen perusteella

Taulukko 6-4 Yritykset quick ration ohjearvojen perusteella

% yrityksistä	Hyvä tai erinomainen	Tyydyttävä	Välttävä tai heikko
2018	74,4	19,4	6,2
2017	72,5	21,4	6,1

Kuva 6-3 Yritykset quick ration ohjearvojen perusteella, %

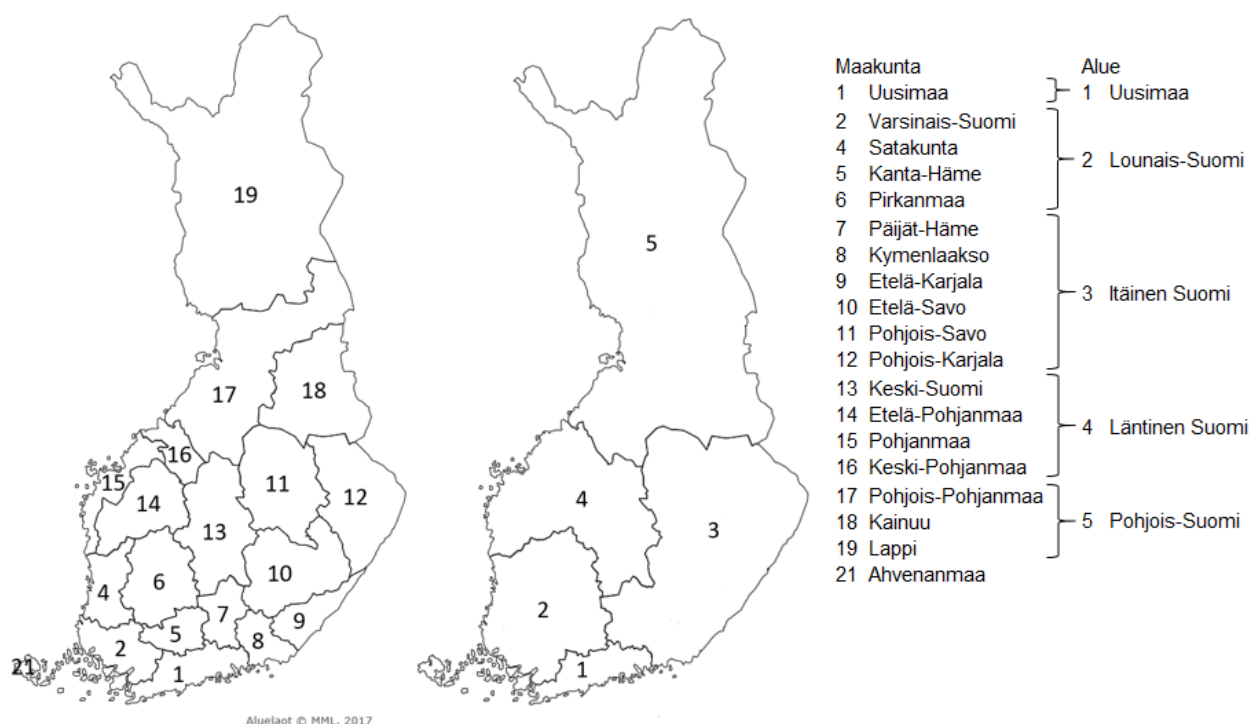

Maksuvalmius oli hyvä tai erinomainen 74 prosentilla vertailuyhtiöistä. Tyydyttävä maksuvalmius oli 19 prosentilla ja huono tai välttävä maksuvalmius 6 prosentilla yrityksistä. Parhaan maksuvalmiuden yritysten joukko kasvoi 1,9 prosenttiyksikköä, kun taas tyydyttävien maksuvalmiuden omaavien yritysten osuus laski 2 prosenttiyksikköä. Heikoimman maksuvalmiusluokan osuus yritysjoukosta pysyi lähes muuttumattoman ollen 6,2 prosenttia (6,1).

7 Tulokset alueittain

Tutkimusaineistosta on laskettu mediaanitunnuslukuja myös alueittain. Tutkimuksen aluejaon perustana on Suomen virallinen maakuntajako, jonka avulla Suomi on jaettu viiteen tutkittavaan alueeseen. Maakunta- ja aluejako on esitetty Kuvassa 7-1. Alueelliset tunnuslukujen mediaanit perustuvat kaikkien kunkin alueen kotipaikkana olevien yritysten tuloksiin. Alueittaisia tuloksia arvioitaessa ja vertailtaessa niitä keskenään on syytä pitää mielessä, että aineiston lukumäärä vaihtelee alueittain, minkä seurauksena alueittaiset tulokset eivät välttämättä ole keskenään täysin vertailukelpoisia.

Kuva 7-1 Suomen maakunnat ja katsauksessa käytetty aluejako

Taulukko 7-1 Tunnuslukujen mediaaneja alueittain

Liikevaihto (1 000 €)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Kes- kiarvo
Uusimaa	994	1 043	625	505	538	514	441	666
Lounais-Suomi	877	669	581	583	546	556	459	610
Itäinen Suomi	1 250	1 058	738	656	603	590	734	804
Läntinen Suomi	1 117	991	794	746	763	771	670	836
Pohjois-Suomi	1 433	897	568	625	649	570	550	756

Liikevaihto/hlö (1 000 €)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Kes- kiarvo
Uusimaa	134	138	141	133	123	143	134	135
Lounais-Suomi	133	130	133	122	120	131	125	128
Itäinen Suomi	122	124	118	122	115	121	128	121
Läntinen Suomi	135	120	114	112	125	117	128	121
Pohjois-Suomi	138	129	128	125	139	142	145	135

Käyttökate (%)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Kes- kiarvo
Uusimaa	6,4	5,9	5,9	6,3	6,1	6,7	6,2	6,2
Lounais-Suomi	6,2	5,1	5,9	6,4	6,1	7,0	6,0	6,1
Itäinen Suomi	5,9	6,0	5,3	5,6	5,6	5,8	7,2	5,9
Läntinen Suomi	6,4	7,5	6,2	5,8	8,3	6,2	6,8	6,7
Pohjois-Suomi	7,6	7,8	7,5	5,5	7,7	7,5	10,2	7,7

Rahoitustulos (%)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Kes- kiarvo
Uusimaa	5,1	4,8	5,2	5,6	5,2	5,7	5,5	5,3
Lounais-Suomi	5,3	4,5	4,8	5,3	4,8	5,6	5,0	5,0
Itäinen Suomi	4,7	4,9	4,4	5,3	4,9	4,4	6,3	5,0
Läntinen Suomi	5,2	5,8	5,1	4,8	6,6	5,2	5,8	5,5
Pohjois-Suomi	6,2	6,5	6,1	4,7	6,6	6,1	8,6	6,4

Nettotulos (%)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Kes- kiarvo
Uusimaa	2,9	3,0	3,0	3,6	3,0	3,1	3,5	3,1
Lounais-Suomi	3,3	2,5	3,1	3,5	3,1	4,0	3,3	3,2
Itäinen Suomi	3,3	3,5	3,1	3,2	2,9	2,4	4,5	3,3
Läntinen Suomi	3,0	3,7	3,4	2,3	4,7	3,3	4,5	3,5
Pohjois-Suomi	4,1	5,0	3,4	3,6	4,9	4,5	7,1	4,7

Omavaraisuusaste (%)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Kes- kiarvo
Uusimaa	47,2	47,1	49,4	50,8	47,1	48,4	48,7	48,4
Lounais-Suomi	49,6	48,3	47,6	48,8	46,9	49,3	54,7	49,3
Itäinen Suomi	56,9	57,5	58,1	56,3	53,2	48,6	53,7	54,9
Läntinen Suomi	55,1	48,5	47,8	46,1	47,8	49,7	48,8	49,1
Pohjois-Suomi	51,7	49,8	49,1	50,1	51,6	52,7	59,3	52,0

Velat/liikevaihto (%)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Kes- kiarvo
Uusimaa	16,5	16,4	18,2	17,5	17,6	17,8	18,0	17,4
Lounais-Suomi	17,3	19,1	18,5	19,6	21,3	21,1	19,2	19,4
Itäinen Suomi	15,8	17,1	17,5	18,7	19,0	18,0	17,6	17,7
Läntinen Suomi	15,4	21,1	19,5	21,7	21,5	21,4	19,4	20,0
Pohjois-Suomi	21,0	23,0	20,6	21,6	18,8	21,0	18,1	20,6

Jalostusarvo/hlö (1 000 €)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Kes- kiarvo
Uusimaa	58	59	58	58	58	62	60	59
Lounais-Suomi	54	53	56	53	53	56	56	54
Itäinen Suomi	55	57	56	57	55	55	60	56
Läntinen Suomi	56	54	52	52	55	54	56	54
Pohjois-Suomi	55	55	55	58	59	61	61	58

Henkilöstökulut/hlö (1 000 €)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Kes- kiarvo
Uusimaa	50	51	52	50	48	51	52	50
Lounais-Suomi	46	47	47	47	47	48	49	47
Itäinen Suomi	47	49	50	48	48	49	49	49
Läntinen Suomi	47	46	44	45	46	45	48	46
Pohjois-Suomi	44	47	45	45	49	47	50	47

Taulukkoa 7-1 tarkasteltaessa on havaittavissa mielenkiintoisia aluekohtaisia eroja yritysten tunnusluvuissa. Tarkastelujaksolla keskimäärin suurimmat yritykset ovat olleet Läntisestä Suomesta. Vuoden 2018 liikevaihdoltaan isoimmat yritykset ovat Itäisestä Suomesta alueen mediaanin ollessa 734 tuhatta euroa. Alueiden keskikoko on laskenut tarkastelujaksolla, mikä kertoo yritysotoksen muutoksesta, jossa kattavuus pienempien yritysten osalta on parantunut koko otoksen koon kasvettua. Vuoden 2018 osalta liikevaihdon mediaani on kuitenkin kasvanut Itäisessä Suomessa. Toiminnan tehokkuutta katsottaessa Pohjois-Suomi ja Uusimaa ovat olleet tarkastelujaksolla kaksi parasta aluetta vuonna 2018, kuten lähes koko tarkastelujakson ajan.

Kannattavuus on ollut vuonna 2018 ylivoimaisesti parasta Pohjois-Suomessa. Pohjois-Suomen käyttökate-%:n, rahoitustulos-%:n ja nettotulos-%:n mediaanit olivat muita alueita huomattavasti korkeammalla tasolla. Muilla alueilla vastaavat kannattavuuden mittarit ovat lähellä seitsemän vuoden keskiarvojaan tai hieman niiden yli. Itäisessä Suomessa ja läntisessä Suomessa kannattavuus on keskimäärin parantunut vuonna 2018, kun taas Uudellamaalla ja Lounais-Suomessa kannattavuus on hieman heikentynyt.

Keskimäärin tarkastelujaksolla henkilöstökulut ovat olleet korkeimmat Uudellamaalla. Ero henkilöstökustannuksissa verrattuna muihin alueisiin on ollut 1-4 tuhatta euroa per henkilö eli kaiken kaikkiaan erot alueiden välillä ovat vähäisiä. Pohjois-Suomessa ja läntisessä Suomessa keskimääräinen henkilöstökulu on noussut 3 tuhatta euroa vuodesta 2017. Jalostusarvo per henkilö on ollut vuonna suurin Pohjois-Suomessa ollen 61 tuhatta euroa per henkilö. Itäisessä Suomessa ja Uudellamaalla jalostusarvo on ollut tuhat eroa alempi kuin Pohjois-Suomessa. Lounais-Suomessa ja läntisessä Suomessa jalostusarvo on ollut 56 tuhatta euroa per henkilö. Tutkimusjoukon jalostusarvo per henkilö on ollut

nousussa vuosina 2017 ja 2018. Myös koko joukolle laskettu mediaani on ollut yli seitsemän vuoden keskiarvon näinä vuosina.

Omavaraisuusasteen perusteella vakaimpia yrityksiä ovat Pohjois-Suomen ja itäisen Suomen yritykset, vaikkakin kaikkien alueiden keskimääräiset omavaraisuusasteet ovat vähintään hyvällä tasolla. Suhteellinen velkaantuneisuus on laskenut muilla alueilla paitsi Uudellamaalla vuonna 2018.

8 Kumulatiivinen kustannus- ja taserakenne

8.1 Kustannusrakenne

Edellisissä osioissa tehdyn keskimääräisen mediaanitarkastelun lisäksi tässä luvussa tarkastellaan yrityksiä kumulatiivisten lukujen kautta. Tämä tarkoittaa sitä, että yritysten tuloslaskelma- ja taseluvut on yhdistetty ja näin saatu aikaan kumulatiivinen kaikkien yritysten luvut yhteenlaskettuna esittävä summaraportti. Raportit esitetään suhteellisessa muodossa prosentteina, mikä tekee eri vuodet vertailukelpoisiksi keskenään yritysmäärän vaihdellessa vuosien välillä.

Taulukko 8-1 Yritysjoukon kumulatiivinen kustannusrakenne

%	2013	2014	2015	2016	2017	2018
LIKEVAIHTO	100	100	100	100	100	100
+Liiketoiminnan muut tuotot	0,5	0,5	0,7	0,6	0,7	0,5
-Aine- ja tarvikekäyttö	36,8	36,4	36,6	30,8	30,9	30,2
+Varaston muutos	0,7	0,2	0,5	1,6	0,6	1,0
-Ulkopuoliset palvelut	15,5	16,1	16,1	17,9	17,5	17,9
-Henkilöstökulut	28,2	28,4	29,0	33,1	32,4	32,7
-Liiketoiminnan muut kulut	12,8	12,6	12,1	12,8	12,8	13,2
KÄYTTÖKATE	7,9	7,2	7,4	7,5	7,8	7,5
-Poistot	3,0	2,9	3,0	3,0	3,0	3,2
LIIKETULOS	4,9	4,3	4,4	4,5	4,8	4,4
+Korko- ja rahoitustuotot	0,3	0,3	0,3	0,4	0,5	0,4
-Korko- ja rahoituskulut	0,5	0,5	0,4	0,4	0,4	0,5
-Verot	1,1	1,0	1,0	1,0	1,1	1,0
NETTOTULOS	3,6	3,1	3,4	3,6	3,8	3,3
+Satunnaiset tuotot	0,1	0,2	0,4	0,8	0,3	0,2
-Satunnaiset kulut	1,5	1,7	1,6	1,2	1,4	1,1
KOKONAISTULOS	2,1	1,6	2,2	3,1	2,6	2,4
-Muut oikaisuerät	0,0	0,0	0,2	0,2	0,1	0,0
TILIKAUDEN TULOS	2,1	1,6	2,0	2,9	2,5	2,5

Muutokset kustannusrakenteessa ovat olleet pieniä viimeisimmän vuoden aikana. Kustannukset ovat hieman nousseet, minkä myötä katteet ovat laskeneet. Käyttökate on palannut vuoden 2016 tasolle ulkopuolisten palveluiden käytön, henkilöstökulujen ja liiketoiminnan muiden kulujen nousun myötä. Poistojen osuus on kasvanut 0,2 prosenttiyksikkö edellisvuodesta ja liiketulos on keskimäärin laskenut hieman 4,4 prosenttiin.

Nettotulosprosentti on laskenut 0,5 prosenttiyksikköä 3,3 prosenttiin käyttökateen ja liiketuloksen laskun myötä. Keskimäärin oikaisematon tulos on kuitenkin ollut vuoden 2017 tasolla ollen 2,5 prosenttia liikevaihdosta. Negatiivisia oikaistavia eriä on ollut edellisvuotta vähemmän.

8.2 Taserakenne

Taulukko 8-2 Yritysjoukon kumulatiivinen tase vastaavaa

%	2013	2014	2015	2016	2017	2018
PYSYVÄT VASTAAVAT						
Aineettomat hyödykkeet	8,4	11,5	10,5	9,1	8,9	9,0
Maa- ja vesialueet	0,4	0,4	0,5	0,4	0,4	0,4
Rakennuks. ja rakennelmat	3,0	2,8	3,0	2,7	2,6	2,4
Koneet ja kalusto	12,5	11,2	13,5	13,2	13,2	12,6
Muut aineelliset hyödykkeet	6,1	6,0	5,9	6,9	7,0	7,7
Sijoitukset yhteensä	6,2	6,5	7,8	8,4	7,7	8,4
PYSYVÄT VASTAAVAT YHT.	36,4	38,3	41,1	40,7	39,6	40,4
Leasingvastuut	3,5	3,1	2,8	2,7	2,8	2,9
VAIHTO-OMAISUUS						
Aineet ja tarvikkeet	4,6	3,9	3,6	3,2	2,7	2,4
Keskener. ja valmiit tuotteet	6,4	4,4	4,8	6,2	6,6	7,6
Muu vaihto-omaisuus	5,6	5,8	4,7	3,9	3,3	3,2
VAIHTO-OMAISUUS YHT.	16,5	14,1	13,1	13,2	12,7	13,2
SAAMISET						
Myyntisaamiset	18,1	18,1	17,3	18,6	19,2	18,6
Lainasaamiset	6,7	5,5	4,1	5,1	6,6	5,7
Muut saamiset	3,1	2,3	2,5	2,6	2,3	2,7
Siirtosaamiset	7,0	7,8	8,1	8,4	7,9	6,3
SAAMISET YHT.	34,9	33,5	32,0	34,7	36,0	33,4
Rahoitusarvopaperit	0,4	0,7	0,6	0,4	0,5	0,4
Rahat ja pankkisaamiset	8,3	10,4	10,5	8,2	8,4	9,8
LIKVIDIT VARAT YHT	8,7	11,0	11,0	8,6	8,9	10,1
VASTAAVAA YHT.	100	100	100	100	100	100

Taserakenteessa pysyvien vastaavien, vaihto-omaisuuden sekä likvidien varojen osuudet ovat nousseet edellisvuodesta ja puolestaan saamisten osuus on laskenut. Edellisvuoteen verrattuna varoista pienempi osuus on siis avoimia saatavia ja suurempi osa on varastoa, aineellisia ja aineettomia hyödykkeitä sekä likvidejä varoja.

Koneiden ja kaluston osuus pysyvissä vastaavissa on laskenut, kun taas muiden aineellisten hyödykkeiden ja sijoitusten osuudet ovat nousseet. Rahoitusarvopapereiden osuus on laskenut marginaalisesti 0,1 prosenttiyksikköä, mutta rahojen ja pankkisaamisten osuus on noussut 1,4 prosenttiyksikköä, mikä näkyy kokonaisuutena likvidien varojen osuuden kasvuna.

Taulukko 8-3 Yritysjoukon kumulatiivinen tase vastattavaa

%	2013	2014	2015	2016	2017	2018
OMA PÄÄOMA						
Oma pääoma	30,0	30,3	31,3	31,5	30,7	32,4
Pääomalainat	3,1	3,0	2,8	2,3	2,2	0,1
OMA PÄÄOMA YHT.	33,1	33,3	34,1	33,8	32,9	32,4
Poistoero ja varaukset	1,1	0,9	1,3	1,5	1,5	1,5
Oman pääoman oikaisut	0,1	0,1	0,3	0,3	0,3	0,1
OIKAISTU OMA PÄÄOMA YHT.	34,3	34,3	35,8	35,6	34,7	34,0
Pakolliset varaukset	1,5	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7
Leasingvastuukanta	3,5	3,1	2,8	2,7	2,8	2,9
PITKÄAIKAISET VELAT						
Pitkäaikaiset velat	15,7	16,8	14,2	14,0	17,0	16,6
Laskennallinen verovelka	1,6	1,4	1,5	1,5	1,5	1,6
LYHYTAIKAISET VELAT						
Lainat rahoituslaitoksilta	1,7	1,1	1,3	1,0	1,7	1,4
Eläkelainat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Saadut ennakot	8,2	7,3	9,0	9,7	8,1	7,4
Ostovelat	8,2	8,9	8,7	9,5	9,5	7,8
Siirtovelat	13,1	13,1	13,4	12,9	11,7	11,3
Muut velat	11,3	11,7	11,0	11,0	10,9	15,0
LYHYTAIKAISET VELAT YHT.	43,4	42,7	44,0	44,4	42,3	43,3
VASTATTAVAA YHT.	100	100	100	100	100	100

Oikaistu oma pääoma on jatkanut laskuaan kahden edellisvuoden tapaan ollen nyt 34 prosenttia taaseen loppusummasta. Toisin sanoen velkojen osuus on jatkanut kasvuaan. Pitkäaikaisten velkojen osuus laski hieman edellisvuodesta, kun taas lyhytaikaisten velkojen osuus kasvoi. Eniten lyhytaikaisista veloista kasvoi muiden velkojen osuus.

Vakavaraisuus ja maksuvalmius ovat kuitenkin edelleen erinomaisella tasolla. Maksuvalmius oli hyvä tai erinomainen noin 74 prosentilla yhtiöistä ja vakavaraisuus noin 69 prosentilla. Kumulatiivisen esitystavan myötä saadut tulokset ovat linjassa mediaanitarkastelun kanssa. Tyypillisesti kumulatiivisessa tarkastelussa suurten yritysten osuus korostuu verrattuna mediaanitarkasteluun.

9 Yhteenveto

Kannattavuusanalyysissä tutkittiin sähköasennusalan yritysten taloudellista kehitystä STUL ry:n jäsenyritysten tarkasteluna mediaanilukujen kautta sekä kumulatiivisen kustannus- ja taserakenteen avulla. Lisäksi tutkittavia yrityksiä tarkasteltiin alueittain. Tutkittavia yrityksiä oli 738 vuoden 2018 osalta.

Kannattavuusanalyysin perusteella sähköasennusalan yritysten yleinen kannattavuustaso on hyvällä tasolla. Osiossa 4 Kannattavuus tarkastelluista neljästä tunnusluvusta kolme nousivat hieman vuodesta 2017 ja sijoitetun pääoman tuotto laski marginaalisesti. Edellisen viiden vuoden ajan sijoitetun pääoman tuottoprosentti on ollut 16-17 paikkeilla ja nettotulosprosentti 3-4 välillä. Huomattavaa on kuitenkin ero heikoiten kannattavien ja parhaiten kannattavien yritysten välillä. Sijoitetun pääoman tuoton yläkvartiili on ollut moninkertainen verrattuna heikompiin yrityksiin. Sama ilmiö on havaittavissa käyttökateen osalta, sillä yläkvartiili on yli viisinkertainen verrattuna alakvartiiliin. Positiivista kannattavuuden parantuessa on kuitenkin se, että myös heikoimman kvartiilin kannattavuus on parantunut kahden viimeisen vuoden aikana.

Toimialan yritysten taloudellinen asema on ollut vahva. Lähes 80 prosentilla tutkituista yrityksistä vakavaraisuus oli vähintään tyydyttävä ja hyvä tai erinomainen yli 65 prosentilla. Maksuvalmius oli hyvä tai erinomainen 74 prosentilla yrityksistä ja tyydyttävä 19 prosentilla yrityksistä.

Kokoluokkien mukaan tarkasteltaessa tulospäristeinen kannattavuus vaikuttaa olevan parhaalla tasolla keskimmäisiin kokoluokkiin kuuluvilla yrityksillä. Tehokkuuden osalta liikevaihdoltaan suuremmat yritykset saavat etua pienempiin yrityksiin verrattuna, vaikka suuremmilla yrityksillä henkilöstökulut per henkilö ovat muita suuremmat. Aineiston mukaan vakavaraisuuden osalta omavaraisuusaste laskee keskimäärin, mitä suuremmista yrityksistä on kyse. Tämä on osittain selitettävissä talous- ja rahoitussuunnittelumahdollisuuksien parantuessa yrityskoon kasvaessa.

Yritysten luvuissa ja kehityksessä on mielenkiintoisia alueellisia eroja. Pohjois-Suomi ja Uusimaa ovat olleet tehokkuudeltaan keskimäärin parhaita alueita. Kannattavuus on ollut Pohjois-Suomessa 2018 muita alueita parempaa. Pohjois-Suomen käyttökate-%:n, rahoitustulos-%:n ja nettotulos-%:n mediaanit olivat huomattavasti muita alueita korkeammalla. Muilla alueilla kannattavuuden tunnusluvut olivat lähempänä pidemmän aikavälin alueellisia keskiarvoja tai hieman niiden yli. Itäisessä ja läntisessä Suomessa kannattavuus oli keskimäärin parantunut vuonna 2018, kun taas Uudellamaalla ja Lounais-Suomessa kannattavuus oli hieman heikentynyt. Henkilöstökulut olivat korkeimmat Uudellamaalla ja Pohjois-Suomessa. Vakavaraisuus oli hyvää luokkaa kaikilla alueilla, mutta Pohjois-Suomessa omavaraisuusaste on keskimäärin vielä muita alueita korkeammalla.

Katsauksen lopuksi tarkasteltiin yrityksiä kumulatiivisen tarkastelun kautta, jolloin tutkimuksen yritysten luvut summattiin yhteen koko joukkoa kuvaaviksi raporteiksi. Mediaanitarkastelusta poiketen kumulatiivinen tarkastelu tuo esiin yhteiskuvan toimialan kokonaiskannattavuudesta. Muutokset kustannusrakenteessa olivat pieniä. Kumulatiivisesti tarkasteltuna kustannukset olivat nousseet ja kate laskenut hieman vuoden 2018 aikana. Taseessa saamisten osuus varoista oli laskenut eli suurempi osa varoista oli varastoa, aineellisia ja aineettomia hyödykkeitä sekä likvidejä varoja. Puolestaan oman pääoman ja velkojen osalta velkojen osuus oli noussut ja oman pääoman osuus laskenut. Velkojen osuuden kasvu ei kuitenkaan ole huolestuttavaa, kun huomioidaan, miten vahva taloudellinen asema toimialan yrityksillä on.

10 Tunnuslukujen laskentakaavat ja tulkinta

Tunnuslukujen kaavat eivät ole täydellisiä. Niistä on jätetty pois joitakin yksityiskohtia, jotka ovat harvinaisia sähköasennusalalla tai jotka muusta syystä raportin sisällön kannalta ovat vähämerkityksisiä. Kaavoista käy kuitenkin ilmi tunnuslukujen keskeinen sisältö. Tunnuslukujen sisältöä ja oikaisu- ja korjauksia on selostettu mm. Yritystutkimus ry:n julkaisussa Yritystutkimuksen tilinpäätösanalyysi, 10., korjattu painos, Gaudeamus 2017. Lisää tunnuslukujen kaavoja ja tietoa tunnuslukujen tulkinnasta on saatavilla osoitteesta www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas.

10.1 Kannattavuus

10.1.1 Käyttökateprosentti

$$\text{Käyttökateprosentti} = \frac{\text{Käyttökate}}{\text{Liikevaihto}} * 100$$

$$\text{Käyttökate} = \text{liiketulos} + \text{poistot ja arvonalentumiset}$$

Käyttökate kuvaa yrityksen varsinaisen liiketoiminnan tulosta ennen poistoja, rahoituseriä ja veroja. Käyttökateprosentti osoittaa, kuinka paljon yrityksen liikevaihdosta jää katetta, kun siitä vähennetään yrityksen toimintakulut. Käyttökateprosentti on toimialakohtainen tunnusluku, jolle ei ole määriteltävissä yleistä ohjearvoa. Sähköasennusalalla on kohtuullisen käyttökateen alarajana pidetty 7 prosenttia. Käyttökateen suuruuteen vaikuttaa se, omistaako yritys toiminnassa käytettävät toimitilat, koneet ja laitteet vai toimiiko yritys vuokratiloissa ja käyttääkö se ensisijaisesti vuokrakoneita ja -laitteita. Yrityksellä, joka omistaa tuotantovälineensä voi olla korkeammat kateluvut, yritykselle aiheutuvat kulut näkyvät tällöin tuloslaskelmassa poistoina. Vuokratulot taas sisältyvät tuloslaskelmassa liiketoiminnan muihin kuluihin ennen käyttökateä.

10.1.2 Liiketulosprosentti

$$\text{Liiketulosprosentti} = \frac{\text{Liiketulos}}{\text{Liikevaihto}} * 100$$

$$\text{Liiketulos} = \text{liikevaihto} + \text{liiketoiminnan muut tuotot} - \text{toimintakulut} - \text{poistot ja arvonalennukset}$$

Liiketulos on virallisen tuloslaskelman ensimmäinen välitulos, joka kertoo, kuinka paljon varsinaisen liiketoiminnan tuotoista on jäänyt jäljelle ennen rahoituseriä ja veroja.

Liiketulosprosentin avulla voidaan vertailla saman toimialan yritysten operatiivista kannattavuutta keskenään, sillä liiketuloksessa ei ole vielä mukana rahoituskuluja. Tällöin velkainen ja velaton yritys

ovat vielä samalla viivalla. Mitä pääomavaltaisempi yritys on, sitä korkeampi tulee liiketulosprosentin yleensä olla. Negatiivinen liiketulosprosentti kertoo yrityksen liiketoiminnan operatiivisista vaikeuksista.

10.1.3 Rahoitustulosprosentti

$$\text{Rahoitustulosprosentti} = \frac{\text{Rahoitustulos}}{\text{Liikevaihto}} * 100$$

$$\text{Rahoitustulos} = \text{nettotulos} + \text{poistot ja arvonalennukset}$$

Rahoitustulosprosentti kuvaa yrityksen kykyä suoriutua liiketoiminnan tuotoilla lainojen lyhennyksistä sekä käyttöpääoman ja investointien omarahoituksesta.

Rahoitustuloksen pitäisi olla positiivinen lyhyelläkin aikavälillä, kestävä kehitys edellyttäisi, että yrityksen tulorahoitus kattaisi vähintäänkin lainojen lyhennystarpeen. Mikäli rahoitustulos on negatiivinen, ei lainojen lyhennyksiin ja voitonjakoon ole riittänyt lainkaan tulorahoitusta. Negatiivinen rahoitustulos on yleensä merkki siitä, että yritys on joutunut kattamaan juoksevia rahoituskulujaan joko lisävelalla tai purkamalla likviditeettiään. Luku on toimialakohtainen.

10.1.4 Nettotulosprosentti

$$\text{Nettotulosprosentti} = \frac{\text{Nettotulos}}{\text{Liikevaihto}} * 100$$

$$\text{Nettotulos} = \text{liiketulos} + / - \text{rahoituserät} + / - \text{verot}$$

Nettotulosta pidetään yleisesti yrityksen varsinaisen toiminnan tuloksena. Nettotuloksessa ei ole mukana tuloslaskelman satunnaisia eriä ja tilinpäätössiirtoja, joten se ei välttämättä ole sama kuin tuloslaskelman viimeisen rivin voitto tai tappio. Nettotulosprosentti ilmaisee yrityksen säännöllisen toiminnan voitto-osuuden liikevaihdosta. Nettotuloksen riittävyys ja vaadittava vähimmäistaso määräytyvät pääosin yrityksen voitonjakotavoitteiden mukaan.

10.1.5 Oman pääoman tuottoprosentti (ROE)

$$\text{Oman pääoman tuottoprosentti} = \frac{\text{Nettotulos}}{\text{Oikaistu oma pääoma keskimäärin}} * 100$$

Yrityksen oma pääoma koostuu omistajien alkuperäisistä pääomasijoituksista sekä heidän yritykseen jättämistään voitoista. Oman pääoman tuottoprosentti kertoo, kuinka paljon omalle pääomalle on kertynyt tuottoa tilikauden aikana.

Vertailukelpoisuutta heikentävät suuret investoinnit, jotka eivät ole ehtineet tuottaa tilikaudella tuloa. Pieni oma pääoma voi joskus kasvattaa oman pääoman tuoton korkeaksi, vaikka euromääräinen tulos

on hyvinkin niukka. Oman pääoman riskisyyden vuoksi tulisi oman pääoman tuoton nousta aina markkinoilta saatavan riskittömän sijoituksen tuottoa korkeammaksi. Mitä riskisemmästä yrityksestä on kysymys, sitä suurempi tulee riskilisän ja oman pääoman tuottotason olla.

10.1.6 Sijoitetun pääoman tuottoprosentti (ROI)

$$\text{Sijoitetun pääoman tuottoprosentti} = \frac{\text{Nettotulos} + \text{rahoituskulut} + \text{verot}}{\text{Sijoitettu pääoma keskimäärin}} * 100$$

$$\text{Sijoitettu pääoma keskimäärin} = \text{tilikauden alun ja tilikauden lopun keskiarvo}$$

$$\text{Sijoitettu pääoma} = \text{oma pääoma} + \text{korolliset velat}$$

Sijoitetun pääoman tuottoprosentti mittaa tuottoa, joka on saatu yritykseen sijoitetulle, korkoa tai muuta tuottoa vaativalle pääomalle. Tunnusluvussa yrityksen tulos on suhteutettu sen saamiseksi tarvittuihin resursseihin eli yrityksen sitomaan pääomaan.

Tunnusluvun vertailukelpoisuutta eri yritysten välillä heikentävät suuret investoinnit sekä arvонkorotukset. Pienet pääomat saattavat joskus kasvattaa pääoman tuoton korkeaksi, vaikka euromääräinen tulos on vähäinen. Tunnusluvun vertailtavuutta eri yritysten kesken saattaa myös heikentää se, että aina ei ole käytettävissä luotettavaa tietoa yrityksen taseen vieraan pääoman jakamiseksi korolliseen ja korottomaan osaan. Sijoitetun pääoman tuottoprosenttia voidaan pitää tyydyttävänä, jos se vähintään yhtä suuri kuin yrityksen vieraan pääoman keskimääräinen korkoprosentti.

10.2 Vakavaraisuus

10.2.1 Omavaraisuusaste (%)

$$\text{Omavaraisuusaste (\%)} =$$

$$= \frac{\text{Omat varat}}{\text{Oikaistun taseen loppusumma} - \text{tehtyyn työhön perustuvat ennakkomaksut}} * 100$$

$$\begin{aligned} \text{Omat varat} = & \text{taseen oma pääoma} + \text{vapaaehtoiset varaukset} \\ & + \text{poistoero verovelalla vähennettynä} \\ & + \text{oman pääoman ehtoiset pääomalainat siihen määrään asti,} \\ & \text{että sidottu pääoma tulee katetuksi} \end{aligned}$$

Omavaraisuusaste mittaa yrityksen vakavaraisuutta, tappion sietokykyä sekä kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäimellä. Tunnusluvun arvo kertoo, kuinka suuri osuus yhtiön varallisuudesta on rahoitettu omalla pääomalla. Taseen omat varat muodostavat yrityksessä puskurin mahdollisia tappioita vastaan, omavaraisuusaste kuvaa näiden puskureiden tasoa. Omavaraisuusaste katsotaan hyväksi, jos se on suurempi kuin 35 %.

Tunnuslukua käytettäessä on huomioitava, että yrityksen taseissa käyttöomaisuuden käyvät arvot saattavat joskus poiketa selvästi omaisuuden tasearvoista. Tase myös kuvaa vain yhden päivän tilannetta. Mikäli tilinpäätösajankohta ajoittuu epänormaaliin tasetilanteeseen esim. varastojen arvo tai velat ovat normaalia suuremmat, niin omavaraisuusaste voi saada normaalia heikompia arvoja.

10.2.2 Nettovelkaantumisaste (Net Gearing)

$$\text{Nettovelkaantumisaste} = \frac{\text{Korolliset velat} - \text{likvidit rahavarat}}{\text{Omat varat}} * 100$$

$$\begin{aligned} \text{Omat varat} = & \text{taseen oma pääoma} + \text{vapaaehtoiset varaukset} \\ & + \text{poistoero verovelalla vähennettynä} \\ & + \text{oman pääoman ehtoiset pääomalainat siihen asti,} \\ & \text{että sidottu oma pääoma tulee katetuksi} \end{aligned}$$

Nettovelkaantumisaste kuvaa yrityksen velkaantuneisuutta. Tunnusluku mittaa yrityksen korollisen nettovelan ja oman pääoman suhdetta. Mitä korkeampi tunnusluvun arvo on, sitä korkeampi on myös yrityksen velkaantuneisuus.

Mikäli tunnusluvun arvo on negatiivinen, on yritys käytännössä nettovelaton. Tällöin korollista velkaa ei ole, tai ne voidaan maksaa takaisin yrityksen kassavaroista. Nettovelkaantumisaste voidaan katsoa hyväksi, jos se on pienempi kuin 60 %. Kun tunnusluvun arvo on 100, tarkoittaa se käytännössä sitä, että yrityksen omistajien ja rahoittajien pääomapanokset ovat yhtä suuret. Tällöin yrityksen rahoitustilannetta voidaan pitää vielä jokseenkin tasapainoisena.

10.2.3 Suhteellinen velkaantuneisuusprosentti (Kokonaisvelat (%) liikevaihdosta)

$$\text{Suhteellinen velkaantuneisuusprosentti} = \frac{\text{Oikaistun taseen velat}}{\text{Liikevaihto}} * 100$$

Suhteellinen velkaantuneisuus mittaa yrityksen kokonaisvelkojen suhdetta toiminnan laajuuteen.

Tunnusluku on toimialakohtainen. Sen perusteella voidaan arvioida yrityksen käyttökatevaadetta. Mitä korkeampi on suhteellinen velkaantuneisuus, sitä suurempi tulee käyttökateen olla, jotta yritys selviytyy vieraan pääoman hoitovelvoitteista.

10.3 Maksuvalmius

10.3.1 Quick ratio

$$\text{Quick ratio} = \frac{\text{Lyhytaikaiset saamiset} + \text{rahat ja pankkisaamiset} + \text{rahoitusarvopaperit}}{\text{Lyhytaikainen vieras pääoma} - \text{lyhytaikaiset saadut ennakkomaksut}}$$

Tunnusluku mittaa yrityksen kykyä selviytyä lyhytaikaisista veloistaan nopeasti rahaksi muutettavilla omaisuuserilläään. Quick ratio kuvaa yrityksen kassavalmiutta ja rahoituspuskurien tilaa. Tunnusluvun luotettavuutta heikentää se, että tunnusluku lasketaan yhden ajankohdan — tilinpäätösajankohdan — perusteella. Tunnusluku ei välttämättä anna oikeaa kuvaa yrityksen tyypillisestä maksuvalmiudesta tilikauden aikana. Tunnuslukua käytettäessä on syytä tarkastella erityisesti luvun kehitystä. Viitteellisten ohjearvojen mukaan yrityksen maksuvalmius katsotaan hyväksi, kun luvun arvo on vähintään 1, jolloin yrityksen rahoitusomaisuus kattaa täysin lyhytaikaisten velkojen määrän.

10.3.2 Current ratio

$$\text{Current ratio} = \frac{\text{Vaihto-omaisuus} + \text{lyhytaikaiset saamiset} + \text{rahat ja pankkisaamiset} + \text{rahoitusomaisuusarvopaperit}}{\text{Lyhytaikainen vieras pääoma}}$$

Current ratio mittaa yrityksen maksuvalmiutta ja rahoituspuskuria tilinpäätöshetkellä. Current ratiassa tarkasteluperspektiivi on hieman pitempi kuin Quick ratiassa. Current ratiassa nopeasti rahaksi muutettaviin eriin luetaan mukaan myös yrityksen vaihto-omaisuus. Tunnusluvun tulkinnassa on tarkasteltava erityisesti luvun kehitystä. Viitteellisten ohjearvojen mukaan yrityksen maksuvalmius katsotaan hyväksi, kun luvun arvo on vähintään 2.

10.3.3 Rahoitustulosprosentti

$$\text{Rahoitustulosprosentti} = \frac{\text{Rahoitustulos}}{\text{Liikevaihto}} * 100$$

$$\text{Rahoitustulos} = \text{nettotulos} + \text{poistot ja arvonalennukset}$$

Rahoitustulos kertoo, kuinka paljon yrityksen varsinainen liiketoiminta tuottaa tulorahoitusta. Rahoitustulosprosentti kuvaa yrityksen kykyä suoriutua liiketoiminnan tuotoilla lainojen lyhennyksistä sekä käyttöpääoman ja investointien omarahoituksesta sekä voitonjaosta.

Rahoitustuloksen pitäisi olla positiivinen lyhyelläkin aikavälillä, kestävä kehitys edellyttäisi, että yrityksen tulorahoitus kattaisi vähintäänkin lainojen lyhennystarpeen. Mikäli rahoitustulos on negatiivinen, lainojen lyhennyksiin ja voitonjakoon ei ole riittänyt lainkaan tulorahoitusta ja on merkki siitä,

että yritys on joutunut kattamaan juoksevia rahoituskulujaan joko lisävelalla tai purkamalla likviditeettiään.

10.4 Toiminnan laajuus

10.4.1 Liikevaihto

Liikevaihto antaa karkean kuvan toiminnan laajuudesta. Liikevaihdon muutos kuvaa toiminnan kasvua tai supistumista. Toiminnan todellisen kasvun arvioimiseksi tulisi ottaa huomioon inflaation vaikutus.

10.4.2 Henkilöstö keskimäärin

Henkilöstömäärä on liikevaihdon ohella keskeinen yritystoiminnan volyymimittari. Tunnusluvussa henkilöstömäärä ilmoitetaan vuotuisena keskiarvolukuna.

Yritysten välistä vertailua vaikeuttaa se, että yritys voi ostaa henkilöstöpalveluita myös ulkopuolisina palveluina, jolloin käytetty työmäärä ei näy henkilöstön lukumäärässä. Myöskään keskimääräiset henkilöstöluvut eivät aina ole keskenään verrannollisia, vaan voivat sisältää mm. lomautettua henkilöstöä. Yritysten käyttämä laskentatapa voi myös vaihdella osa-aikaisen ja määräaikaisen henkilöstön laskennassa.

10.4.3 Liikevaihdon kasvuprosentti

$$\text{Liikevaihdon kasvuprosentti} = \frac{\text{Liikevaihto} - \text{edellinen liikevaihto}}{\text{Edellinen liikevaihto}} * 100$$

Liikevaihdon kasvuprosentti mittaa yrityksen liiketoiminnan kasvukehitystä. Lukuun voi vaikuttaa joskus myös yritysrakenteessa tapahtuneet muutokset. Yritys voi kasvaa ostamalla liiketoimintaa tai supistua myymällä liiketoimintaansa. Minimien kasvulle asettaa lähinnä vuotuinen inflaatio. Mikäli kasvu ei ylitä inflaatiota, ei yritys ole saanut aikaan reaalista kasvua.

10.4.4 Jalostusarvoprosentti

$$\text{Jalostusarvoprosentti} = \frac{\text{Jalostusarvo}}{\text{Liikevaihto}} * 100$$

$$\text{Jalostusarvo} = \text{liiketulos} - \text{käyttöomaisuuden myyntivoitot} + \text{poistot} + \text{henkilöstökulut}$$

Jalostusarvo kuvaa yrityksen hankkimilleen tavaroille ja palveluille tuottamaa lisäarvoa. Jalostusarvo osoittaa, minkä verran yritys on omalla toiminnallaan, työntekijöidensä työllä ja käytettävissä olevalla laitteistolla lisännyt ostettujen aineiden ja ulkopuolisten palveluiden arvoa.

Jalostusarvon nostaminen merkitsee yleensä parempaa kannattavuutta ja toiminnan tehokkuutta. Yleissääntönä voidaan sanoa, että mitä enemmän tuotteeseen liittyy palvelua, sitä suurempi on jalostusarvo.

10.5 Tehokkuus

10.5.1 Liikevaihto/hlö

$$\text{Liikevaihto/hlö} = \frac{\text{Liikevaihto}}{\text{Henkilöstömäärä keskimäärin}}$$

Tunnuslukua voidaan vertailla vain saman toimialan yritysten kesken. Yritysten välistä vertailua vaikeuttaa se, että yritys voi ostaa henkilöstöpalveluita myös ulkopuolisina palveluina, jolloin käytetty työmäärä ei näy henkilöstön lukumäärässä.

10.5.2 Jalostusarvo/hlö

$$\text{Jalostusarvo/hlö} = \frac{\text{Jalostusarvo}}{\text{Henkilöstömäärä keskimäärin tilikauden aikana}}$$

$$\text{Jalostusarvo} = \text{liiketulos} - \text{käyttöomaisuuden myyntivoitot} + \text{poistot} + \text{henkilöstökulut}$$

Jalostusarvo kuvaa yrityksen hankkimilleen tavaroille ja palveluille tuottamaa lisäarvoa, jolloin jalostusarvo / henkilö kuvaa tuotetun lisäarvon määrää yhtä työntekijää kohden.

Tunnuslukua voidaan vertailla vain saman toimialan yritysten kesken. Tällöinkin vertailua vaikeuttaa se, että osa yrityksen työpanoksesta voidaan ostaa ulkoisina palveluina, jolloin todellinen työpanos ei näy yrityksen henkilöstökuluissa.

10.5.3 Henkilöstökulut/hlö

$$\text{Henkilöstökulut/hlö, vuodessa} = \frac{\text{Henkilöstökulut (12 kk)}}{\text{Henkilöstön määrä keskimäärin}}$$

$$\text{Henkilöstökulut/hlö, kuukaudessa} = \frac{\text{Henkilöstökulut (12 kk)}/13}{\text{Henkilöstön määrä keskimäärin}}$$

Kuukausittaisessa tunnusluvussa 12 kuukautta vastaavat vuotuiset henkilöstökulut jaetaan luvulla 13, koska henkilöstökulujen katsotaan sisältävän lomarahoja yhden kuukauden palkan verran. Yritysten

välistä vertailua vaikeuttaa se, että yritys voi ostaa henkilöstöpalveluita myös ulkopuolisina palveluina, jolloin käytetty työmäärä ei näy henkilöstön eikä henkilöstökulujen määrässä. Myöskään keskimääräiset henkilöstöluvut eivät aina ole keskenään verrannollisia.

10.5.4 Myyntisaamisten kiertoaika

$$\text{Myyntisaamisten kiertoaika (päivää)} = \frac{365 * \text{myyntisaamiset}}{\text{Liikevaihto}}$$

Tunnusluku ilmoittaa, kuinka monta päivää yrityksen liikevaihto on keskimäärin saamisina, ennen kuin se saadaan rahana kassaan. Luku mittaa yrityksen perinnän tehokkuutta ja toisaalta yrityksen asiakkailleen antamia maksuaikoja. Myyntisaamisten kiertoajan pitäisi olla lyhyempi kuin ostovelkojen kiertoajan.

Tunnusluvun heikkoutena on sen sitoutuminen tilinpäätösajankohtaan. Tilinpäätöspäivänä myyntisaamiset saattavat olla normaalista poikkeavat. Myyntisaamisiin sisältyy myös usein eriä, jotka eivät sisälly liikevaihtoon esim. liikevaihtovero, kuljetukset, käyttöomaisuuden myynti ja valmistevero.

10.5.5 Ostovelkojen kiertoaika

$$\text{Ostovelkojen kiertoaika (päivää)} = \frac{365 * \text{ostovelat}}{\text{Aine- ja tarvikeostot}}$$

Ostovelkojen kiertoaika kertoo, kuinka paljon yritys on käyttänyt tavarantoimittajien rahoitusta ostojensa rahoitukseen. Kiertoajan arvo kertoo, kuinka monessa päivässä yrityksen ostot keskimäärin maksetaan. Kiertoajan pidentyminen on usein merkki heikentyneestä maksuvalmiudesta. Nyrkkisääntönä ostovelkojen maksuajan suhteen on pidetty sitä, että maksuajan pitäisi ylittää hieman myyntisaamisten maksuaika.

Tunnusluvun heikkoutena on sen sitoutuminen tilinpäätösajankohtaan. Tilinpäätöspäivänä ostovelat saattavat olla normaalista poikkeavat.

10.6 Mediaanit ja kvartiilit

Kvartiilin laskemista varten tunnusluvun arvot on asetettu järjestykseen pienimmästä suurimpaan. Alakvartiili osoittaa, että 25 prosentilla yrityksistä kyseinen tunnusluku on alakvartiilia pienempi ja 75 prosentilla yrityksistä tunnusluvun arvo on tätä suurempi. Mediaani on keskimäinen havainto suuruusjärjestykseen asetetuista arvoista, jolloin 50 prosenttia havainnoista ovat mediaania suurempia ja vastaavasti 50 prosenttia tätä pienempiä.

Toimialan tunnusluvut I – Kasvu ja kannattavuus

Sähkö- ja teleurakointialan yritykset

Liikevaihto		tuhatta euroa (t. euroa)								
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Alakvartiili	686	572	503	440	313	224	204	193	192	170
Mediaani	1 699	1 482	1 374	1 035	881	648	608	590	582	548
Yläkvartiili	3 473	3 188	3 185	2 853	2 327	1 861	1 736	1 752	1 883	1 810
Yrityksiä	307	347	408	487	594	773	848	924	932	734
Liikevaihdon kasvuprosentti		prosenttia (%)								
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Alakvartiili	-23,9	-10,7	-1,8	-10,4	-12,3	-13,0	-13,6	-12,3	-10,2	-13,0
Mediaani	-6,2	3,5	14,0	5,6	-0,3	3,0	0,8	3,9	5,8	3,2
Yläkvartiili	12,0	18,1	33,9	23,5	15,0	22,0	21,4	23,9	25,2	25,4
Yrityksiä	285	307	348	408	488	594	774	845	906	695
Henkilökunta keskimäärin		hlö								
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Alakvartiili	16	15	12	9	7	5	3	3	3	2
Mediaani	23	23	22	18	15	13	9	8	8	7
Yläkvartiili	55	48	46	38	30	26	21	20	20	19
Yrityksiä	172	191	221	269	333	383	484	570	582	459
Investoinnit / liikevaihto (%)		prosenttia liikevaihdosta (%/lv)								
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Alakvartiili	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Mediaani	0,7	0,9	0,8	1,0	1,3	1,1	0,7	0,5	0,4	0,5
Yläkvartiili	3,1	3,2	5,3	5,2	5,3	7,3	4,7	4,3	3,4	3,8
Yrityksiä	305	347	408	487	594	773	848	924	932	734
Käyttökate (%)		prosenttia liikevaihdosta (%/lv)								
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Alakvartiili	2,6	2,4	2,7	2,0	2,1	1,8	1,8	1,9	2,0	2,3
Mediaani	6,9	6,3	7,0	6,4	5,9	5,9	6,1	6,6	6,7	7,0
Yläkvartiili	12,8	11,9	13,7	12,2	11,3	11,9	11,9	12,1	12,4	13,1
Yrityksiä	307	347	408	487	594	773	848	924	932	734
Liiketulos (%)		prosenttia liikevaihdosta (%/lv)								
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Alakvartiili	1,3	1,1	1,5	1,0	0,5	0,3	0,4	0,4	0,5	0,5
Mediaani	5,1	4,6	5,3	4,4	4,0	4,1	4,2	4,5	4,4	5,1
Yläkvartiili	10,8	9,7	11,0	9,8	9,0	9,4	10,0	10,1	10,2	10,4
Yrityksiä	307	347	408	487	594	773	848	924	932	734
Rahoitustulos (%)		prosenttia liikevaihdosta (%/lv)								
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Alakvartiili	2,2	2,0	2,1	1,7	1,8	1,4	1,3	1,4	1,4	1,7
Mediaani	5,4	4,9	5,5	5,2	4,7	5,0	5,1	5,5	5,6	6,0
Yläkvartiili	10,3	9,6	10,5	10,0	9,4	9,9	10,0	10,4	10,5	11,2
Yrityksiä	307	347	408	487	594	773	848	924	932	734
Nettotulos (%)		prosenttia liikevaihdosta (%/lv)								
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Alakvartiili	0,7	0,6	0,9	0,6	0,2	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1
Mediaani	3,7	3,3	3,9	3,2	3,1	3,1	3,4	3,4	3,5	4,0
Yläkvartiili	8,0	7,5	8,0	7,6	7,0	7,9	8,0	8,2	8,4	8,3
Yrityksiä	307	347	408	487	594	773	848	924	932	734

Toimialan tunnusluvut II – Pääoman tuotto ja käyttöpääoma

Sähkö- ja teleurakointialan yritykset

Sijoitetun pääoman tuotto (%)		prosenttia (%)								
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Alakvartiili	7,0	4,7	7,1	6,1	3,7	2,8	2,3	2,2	3,3	2,4
Mediaani	20,8	17,3	20,2	19,1	15,4	17,3	16,5	16,9	17,0	16,7
Yläkvartiili	38,4	36,1	41,6	38,1	36,5	33,1	35,8	35,7	35,9	36,3
Yrityksiä	285	307	348	408	488	594	774	845	906	695
Oman pääoman tuotto (%)		prosenttia (%)								
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Alakvartiili	3,8	2,6	4,8	4,5	1,9	0,5	0,0	0,3	1,0	0,7
Mediaani	17,4	14,0	17,5	18,3	13,8	16,4	14,6	15,3	16,2	15,8
Yläkvartiili	34,6	32,6	38,9	34,9	34,3	33,1	35,6	37,3	36,8	37,1
Yrityksiä	285	307	348	408	488	594	774	845	906	695
Koko pääoman tuotto (%)		prosenttia (%)								
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Alakvartiili	3,1	2,5	3,7	3,3	2,0	1,5	1,3	1,3	1,7	1,6
Mediaani	11,2	8,7	11,5	9,9	8,6	8,9	10,2	9,7	9,7	10,3
Yläkvartiili	21,8	19,3	22,6	22,3	20,8	19,7	19,5	19,8	21,5	20,9
Yrityksiä	285	307	348	408	488	594	774	845	906	695
Taloudellinen lisäarvo (%)		prosenttia (%)								
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Alakvartiili	-4,5	-4,3	-1,8	-2,8	-4,5	-4,7	-6,0	-6,1	-5,4	-6,0
Mediaani	7,9	6,2	7,4	8,1	5,3	7,3	6,4	6,3	6,7	6,8
Yläkvartiili	21,1	20,1	23,8	22,6	21,6	20,0	21,5	21,9	23,2	21,6
Yrityksiä	284	305	346	406	485	589	768	838	901	691
Painotettu pääoman kustannus (WACC)		prosenttia (%)								
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Alakvartiili	6,7	5,8	5,8	5,9	6,0	5,8	5,8	5,8	5,8	5,7
Mediaani	7,5	6,6	6,5	6,6	6,8	6,6	6,6	6,6	6,5	6,5
Yläkvartiili	8,3	7,4	7,4	7,4	7,6	7,6	7,6	7,6	7,4	7,5
Yrityksiä	284	305	346	406	485	589	768	838	901	691
Pääoman kiertonopeus		vuotta								
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Alakvartiili	1,5	1,6	1,7	1,7	1,6	1,7	1,4	1,4	1,4	1,4
Mediaani	2,2	2,3	2,5	2,6	2,5	2,5	2,3	2,2	2,3	2,2
Yläkvartiili	3,0	3,2	3,6	3,9	3,9	4,0	3,5	3,4	3,3	3,4
Yrityksiä	307	347	408	487	594	773	848	924	932	734
Käyttöpääoma (%)		prosenttia (%)								
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Alakvartiili	6,6	7,4	6,5	5,1	4,7	4,5	4,2	4,5	4,2	3,5
Mediaani	12,1	13,4	12,8	11,0	10,7	11,0	10,3	10,3	10,1	9,5
Yläkvartiili	18,3	20,7	20,6	19,0	18,4	18,5	18,8	18,3	18,5	17,5
Yrityksiä	304	344	407	487	591	768	843	911	919	725
Nettokäyttöpääoma (%)		prosenttia (%)								
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Alakvartiili	6,2	5,7	5,6	5,7	4,8	4,9	4,2	4,7	5,0	4,8
Mediaani	14,0	14,5	12,3	12,5	13,0	13,4	13,2	13,2	13,5	13,5
Yläkvartiili	23,7	24,4	22,8	22,3	23,2	26,9	27,4	26,6	27,1	29,1
Yrityksiä	307	347	408	487	594	773	848	924	931	734

Toimialan tunnusluvut III – Rahoitusrakenne ja rahoituksen riittävyys

Sähkö- ja teleurakointialan yritykset

Omavaraisuusaste (%)			prosenttia (%)							
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Alakvartiili	31,3	30,6	29,4	32,7	29,2	28,6	28,9	28,7	29,8	27,5
Mediaani	51,9	48,8	48,9	50,7	49,2	50,5	51,0	48,6	49,6	53,1
Yläkvartiili	66,5	67,2	66,3	68,5	69,3	70,0	70,8	70,3	71,6	72,9
Yrityksiä	307	347	408	487	593	772	847	923	931	733
Gearing (%)			prosenttia (%)							
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Alakvartiili	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Mediaani	10,0	7,0	9,0	6,0	6,0	4,0	7,0	10,0	8,0	4,0
Yläkvartiili	54,0	54,0	56,0	49,0	57,0	60,0	69,0	68,0	68,0	72,0
Yrityksiä	307	347	408	487	594	773	848	924	932	734
Nettovelkaantumisaste			prosenttia (%)							
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Alakvartiili	-0,6	-0,6	-0,5	-0,6	-0,6	-0,7	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6
Mediaani	-0,3	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,3	-0,2	-0,2	-0,2	-0,3
Yläkvartiili	0,2	0,3	0,2	0,2	0,3	0,2	0,4	0,3	0,4	0,4
Yrityksiä	307	347	408	487	594	773	848	924	932	734
Suhteellinen velkaantuneisuus (%)			prosenttia (%)							
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Alakvartiili	13,3	14,8	13,6	12,3	12,5	12,6	12,6	12,7	12,8	11,7
Mediaani	18,3	19,3	18,7	16,6	18,4	18,7	18,9	19,0	19,3	18,6
Yläkvartiili	26,0	28,5	26,8	25,2	28,0	29,4	29,9	30,6	29,1	29,8
Yrityksiä	307	347	408	487	594	773	848	924	932	734
Nettorahoituskulut / liikevaihto (%)			prosenttia liikevaihdosta (%/lv)							
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Alakvartiili	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Mediaani	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Yläkvartiili	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Yrityksiä	307	347	408	487	594	773	848	924	932	734
Nettorahoituskulut / käyttökate (%)			prosenttia (%)							
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Alakvartiili	-2,0	-0,6	-0,6	-0,2	-0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Mediaani	0,5	1,1	1,7	1,5	1,9	1,9	2,4	2,0	2,4	1,4
Yläkvartiili	6,6	7,1	6,8	8,4	10,0	11,3	14,4	14,4	11,7	12,0
Yrityksiä	307	347	408	487	594	773	848	924	932	734
Vieraan pääoman takaisinmaksuaika			vuotta							
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Alakvartiili	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Mediaani	0,3	0,2	0,3	0,2	0,3	0,2	0,3	0,3	0,3	0,1
Yläkvartiili	1,8	1,9	1,6	1,7	2,2	2,5	2,5	2,7	2,5	2,6
Yrityksiä	307	347	408	487	594	773	848	924	932	734
Korkokulut / korolliset velat (%)			prosenttia (%)							
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Alakvartiili	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Mediaani	3,7	2,8	3,1	2,9	2,6	2,6	2,6	2,3	2,3	1,8
Yläkvartiili	7,2	6,6	8,6	7,2	7,5	7,6	8,0	6,4	6,4	6,1
Yrityksiä	285	307	348	408	488	594	774	845	906	695

Toimialan tunnusluvut IV – Maksuvalmius ja käyttö pääoman kiertoajat

Sähkö- ja teleurakointialan yritykset

Quick ratio										
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Alakvartiili	1,0	0,9	1,0	1,0	0,9	1,0	0,9	1,0	1,0	1,0
Mediaani	1,5	1,4	1,4	1,6	1,5	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6
Yläkvartiili	2,5	2,2	2,2	2,4	2,4	2,8	2,7	2,7	2,7	3,1
Yrityksiä	307	347	406	487	593	771	846	919	931	732
Current ratio										
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Alakvartiili	1,3	1,3	1,2	1,3	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2
Mediaani	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8
Yläkvartiili	2,5	2,5	2,3	2,5	2,6	3,0	2,9	2,9	3,0	3,2
Yrityksiä	307	347	408	487	594	773	848	924	932	734
Myyntisaamisten kiertoaika vuorokautta										
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Alakvartiili	25	29	29	25	22	23	22	23	24	22
Mediaani	38	42	42	36	36	36	35	38	38	37
Yläkvartiili	53	59	59	51	52	54	52	56	56	57
Yrityksiä	301	339	400	472	575	745	824	873	876	692
Ostovelkojen kiertoaika vuorokautta										
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Alakvartiili	20	25	25	20	20	19	18	21	22	19
Mediaani	32	35	35	31	33	34	34	37	37	35
Yläkvartiili	47	55	49	48	50	55	53	56	59	55
Yrityksiä	299	339	395	465	566	738	790	849	848	659
Ainevaraston kiertoaika vuorokautta										
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Alakvartiili	20	21	17	17	22	22	23	18	17	15
Mediaani	52	55	47	46	48	48	52	49	44	44
Yläkvartiili	95	95	86	87	91	94	102	95	89	90
Yrityksiä	205	227	266	312	379	475	505	528	525	408
Valmisteveraston kiertoaika vuorokautta										
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Alakvartiili	12	15	15	12	10	15	12	13	13	8
Mediaani	38	44	47	38	35	41	35	36	29	31
Yläkvartiili	112	105	112	87	98	101	97	108	73	82
Yrityksiä	151	177	189	194	232	279	284	298	301	235
Koko vaihto-omaisuuden kiertoaika vuorokautta										
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Alakvartiili	18	18	14	8	10	9	7	4	4	2
Mediaani	53	63	50	45	44	43	41	39	33	26
Yläkvartiili	113	124	115	103	107	106	105	93	89	84
Yrityksiä	307	347	408	487	594	773	848	924	932	734
Vaihto-omaisuus / liikevaihto (%) prosenttia liikevaihdosta (%/lv)										
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Alakvartiili	2,0	2,0	1,6	1,1	1,2	1,1	0,7	0,5	0,5	0,3
Mediaani	6,5	7,0	6,2	5,3	5,1	4,9	4,7	4,2	3,7	3,0
Yläkvartiili	13,5	14,4	12,9	12,0	11,9	11,9	11,0	10,6	10,2	8,9
Yrityksiä	307	347	408	487	594	773	848	924	932	734

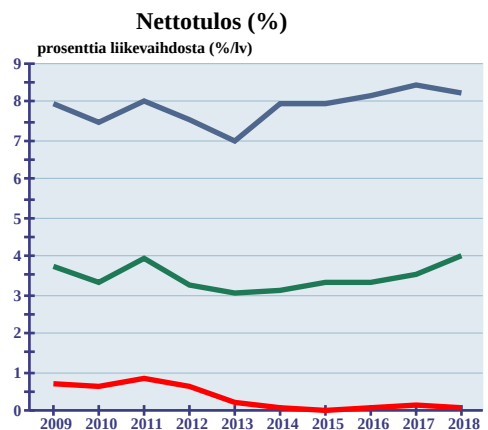
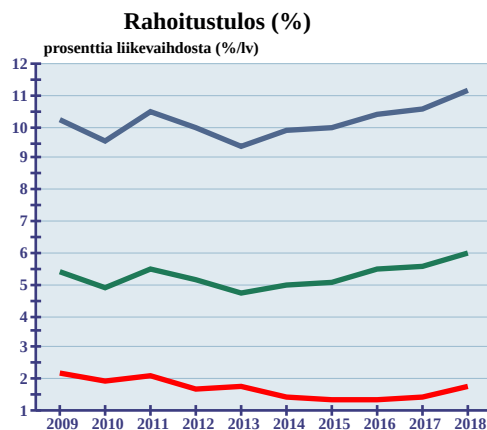
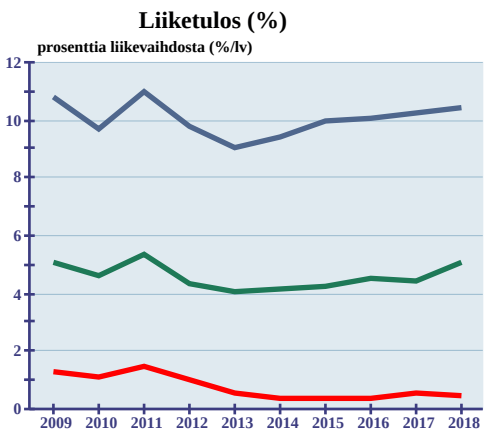
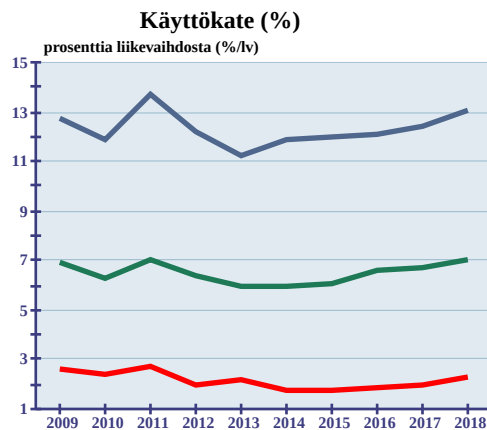
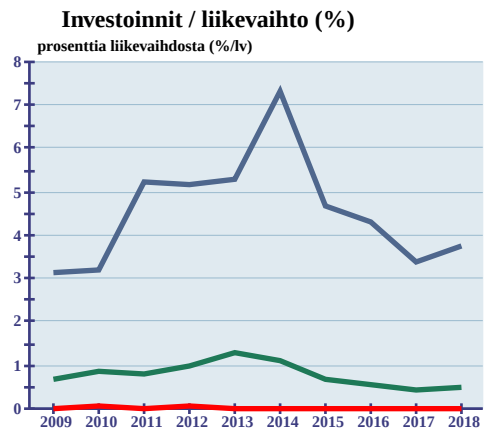
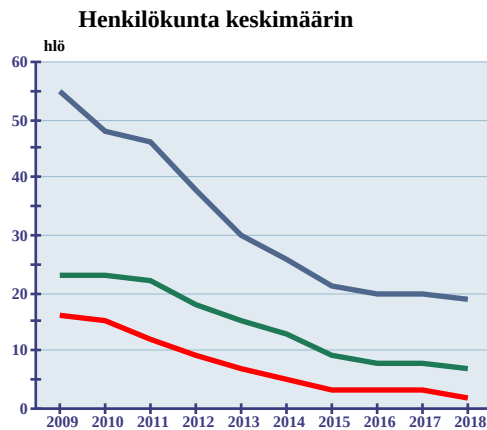
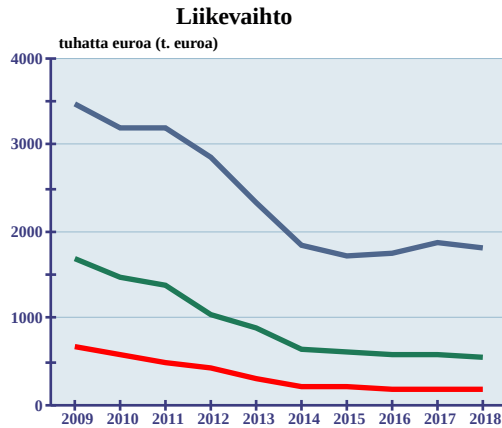
Toimialan tunnusluvut V – Luokitus ja toiminnan tehokkuus

Sähkö- ja teleurakointialan yritykset

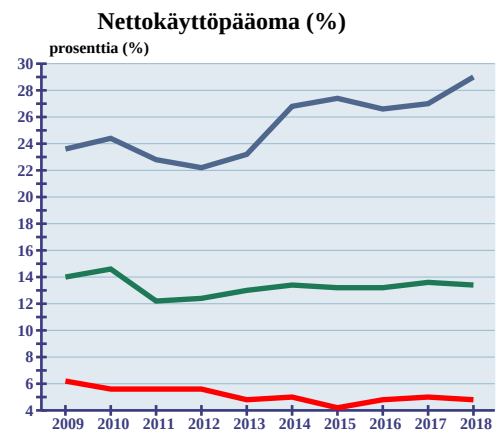
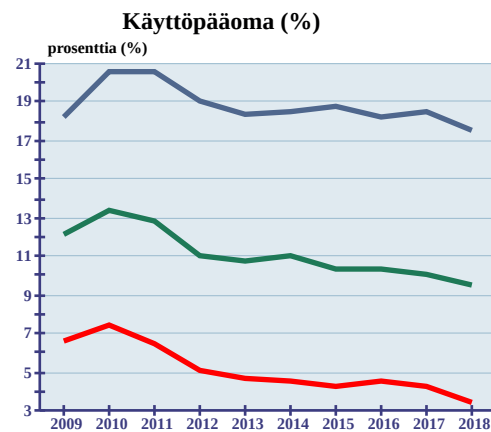
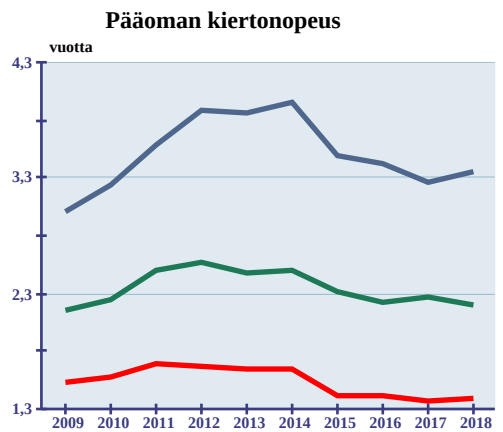
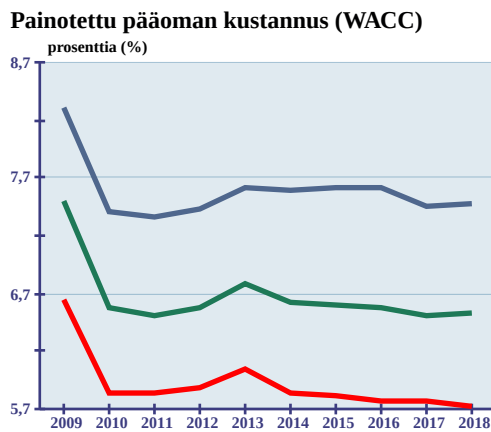
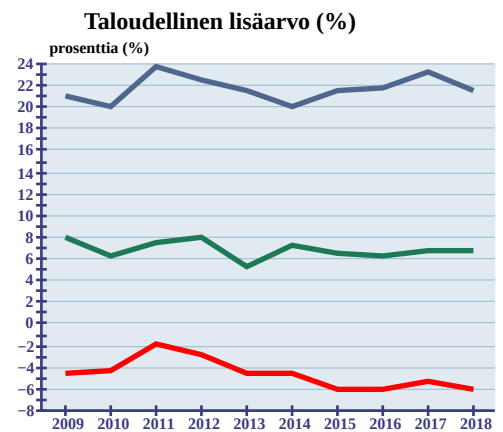
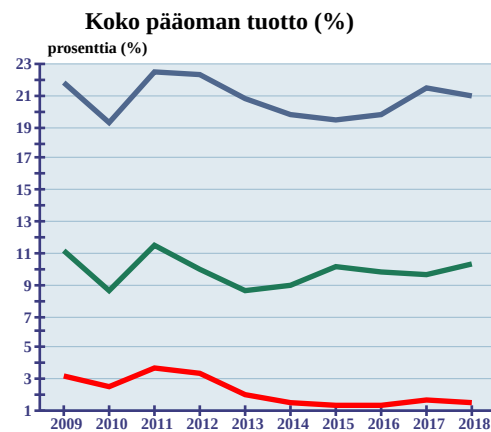
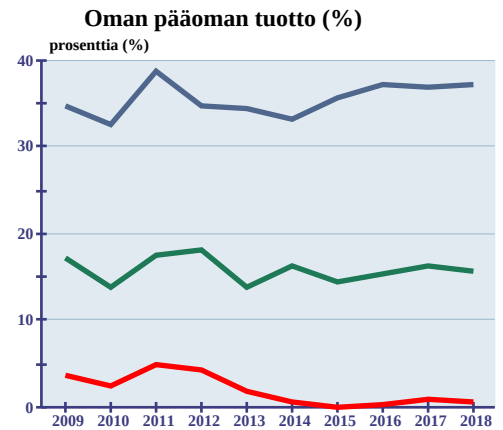
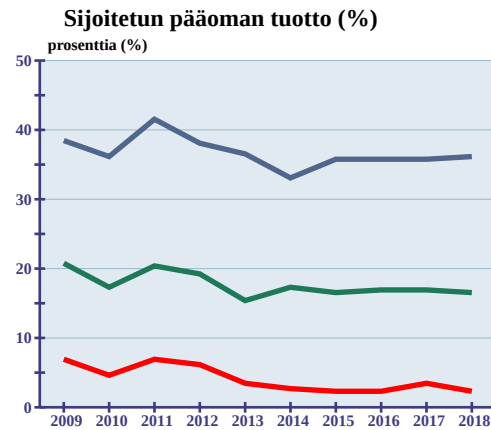
AD-luokituksen pisteet			pistettä							
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Alakvartiili	33,0	39,0	42,0	39,0	35,0	37,0	37,0	38,0	37,0	35,0
Mediaani	49,0	53,0	54,0	51,0	49,0	51,0	50,0	51,0	51,0	52,0
Yläkvartiili	62,0	67,0	69,0	68,0	65,0	68,0	67,0	67,0	68,0	68,0
Yrityksiä	307	347	408	487	594	773	848	924	932	734
Jalostusarvo / liikevaihto (%)			prosenttia liikevaihdosta (%/lv)							
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Alakvartiili	37,9	38,2	36,8	36,8	36,0	35,7	35,9	35,6	35,4	35,8
Mediaani	44,9	44,8	44,2	43,7	43,7	44,1	44,6	44,2	44,2	44,5
Yläkvartiili	51,9	51,1	51,4	51,3	51,3	52,5	52,4	52,9	52,6	52,7
Yrityksiä	307	347	408	487	594	773	848	924	932	733
Työn reaalitytuottavuus (jalostusarvo/palkat)										
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Alakvartiili	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,0	1,0	1,0	1,0	1,1
Mediaani	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2
Yläkvartiili	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4
Yrityksiä	307	347	408	487	594	773	848	924	932	734
Liikevaihto / henkilö			tuhatta euroa / henkilö							
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Alakvartiili	96	100	109	107	101	100	94	92	96	94
Mediaani	121	120	132	131	129	127	125	123	130	131
Yläkvartiili	153	152	171	168	164	167	161	169	171	175
Yrityksiä	172	191	221	269	333	383	484	569	581	459
Henkilöstökulut / henkilö			tuhatta euroa / henkilö							
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Alakvartiili	38	39	40	41	42	40	40	38	39	40
Mediaani	44	44	46	48	48	48	48	47	49	50
Yläkvartiili	48	50	52	53	55	54	54	55	57	57
Yrityksiä	172	191	221	269	333	383	483	567	578	456
Jalostusarvo / henkilö			tuhatta euroa / henkilö							
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Alakvartiili	44	44	46	47	46	46	45	43	45	46
Mediaani	53	52	55	56	55	56	55	55	58	59
Yläkvartiili	62	63	66	68	68	68	69	69	72	73
Yrityksiä	172	191	221	269	333	383	484	569	581	458
Liiketulos / henkilö			tuhatta euroa / henkilö							
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Alakvartiili	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1
Mediaani	6	6	6	6	5	5	6	6	6	7
Yläkvartiili	13	11	14	14	12	12	14	14	16	16
Yrityksiä	172	191	221	269	333	383	484	569	581	459
Nettotulos / henkilö			tuhatta euroa / henkilö							
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Alakvartiili	1	1	1	1	0	0	0	0	1	1
Mediaani	4	4	5	4	4	4	4	4	5	5
Yläkvartiili	10	9	11	10	9	10	11	11	13	13
Yrityksiä	172	191	221	269	333	383	484	569	581	459

Tunnuslukugrafiikka I – Kasvu ja kannattavuus

Sähkö- ja teleurakointialan yritykset

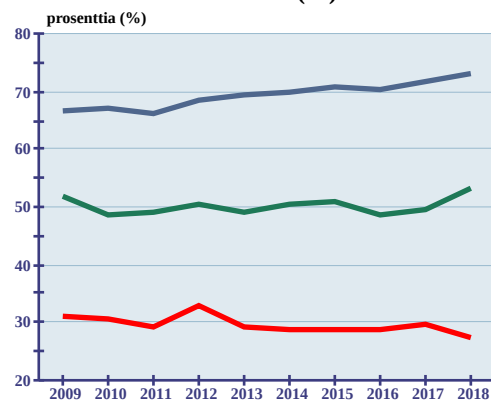
Tunnuslukugrafiikka II – Pääoman tuotto ja käyttöpääoma Sähkö- ja teleurakointialan yritykset

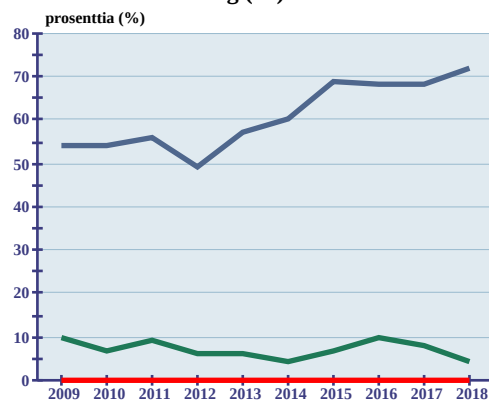
Tunnuslukugrafiikka III – Rahoitusrakenne ja rahoituksen riittävyys

Sähkö- ja teleurakointialan yritykset

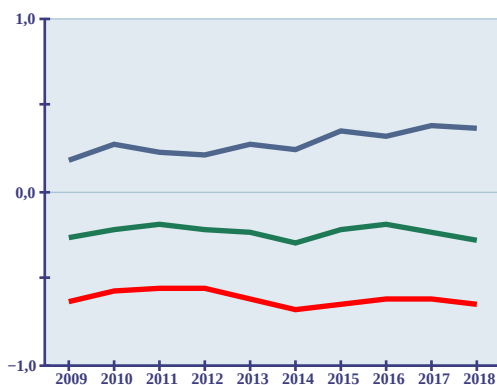
Omavaraisuusaste (%)

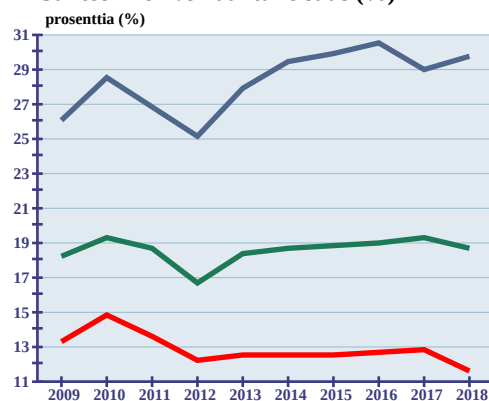
Gearing (%)

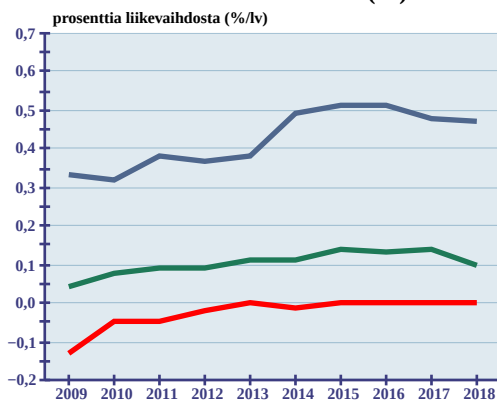
Nettovelkaantumisaste

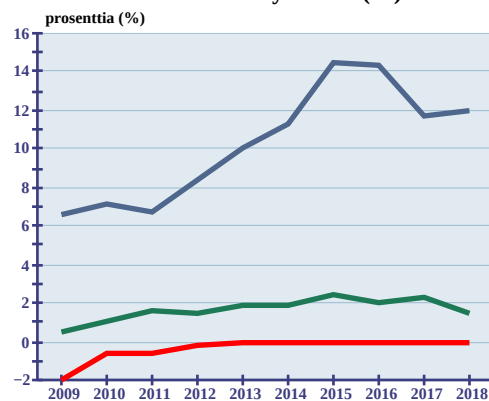
Suhteellinen velkaantuneisuus (%)

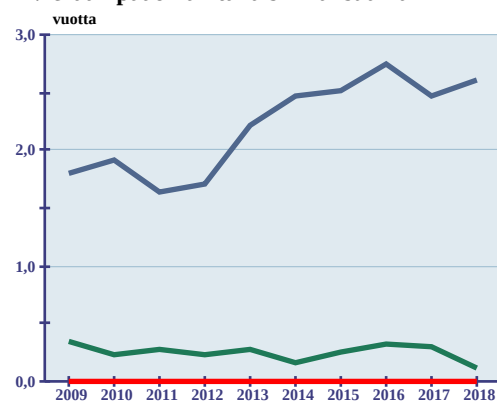
Nettorahoituskulut / liikevaihto (%)

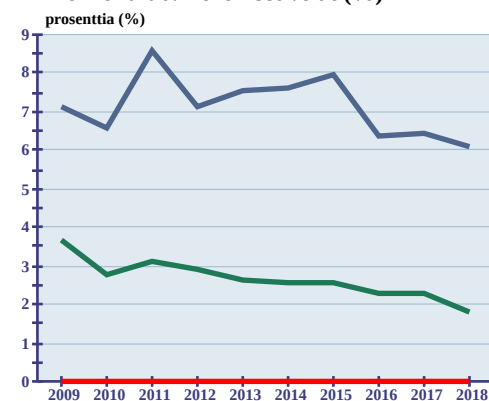
Nettorahoituskulut / käyttökate (%)

Vieraan pääoman takaisinmaksuaika

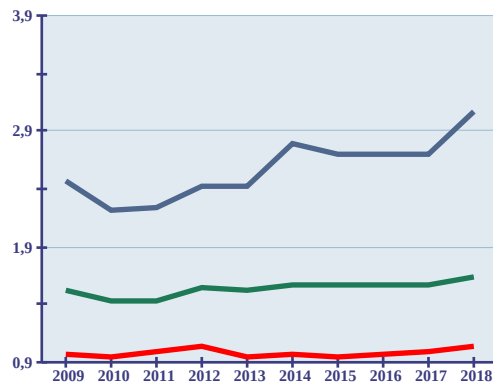
Korkokulut / korolliset velat (%)

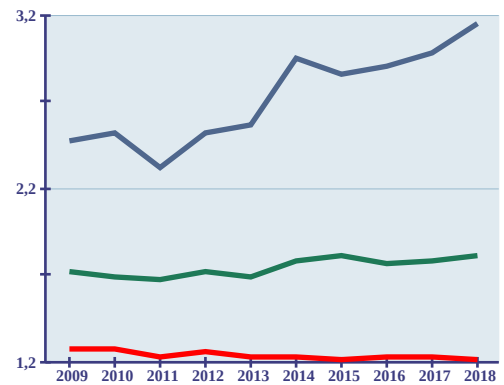
Tunnuslukugrafiikka IV – Maksuvalmius ja käyttö pääoman kiertoaajat

Sähkö- ja teleurakointialan yritykset

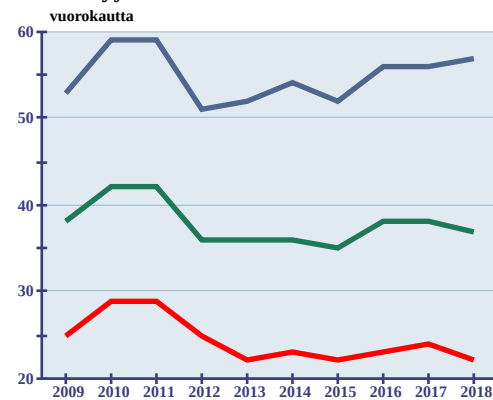
Quick ratio

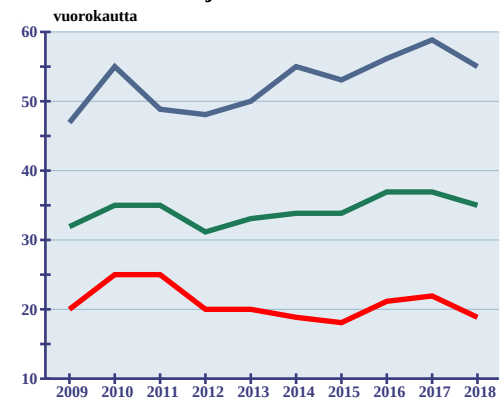
Current ratio

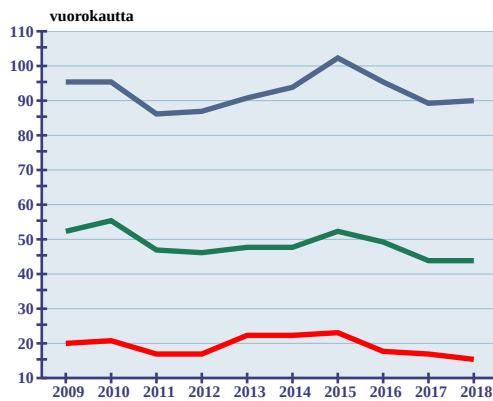
Myyntisaamisten kiertoaika

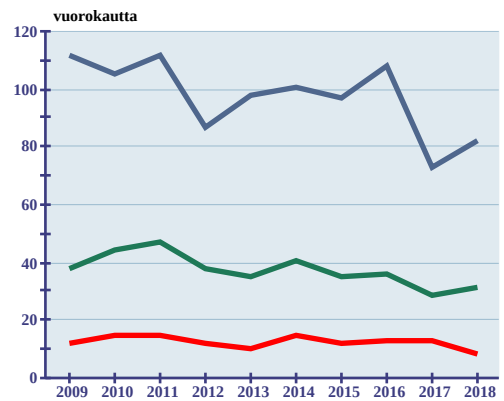
Ostovelkojen kiertoaika

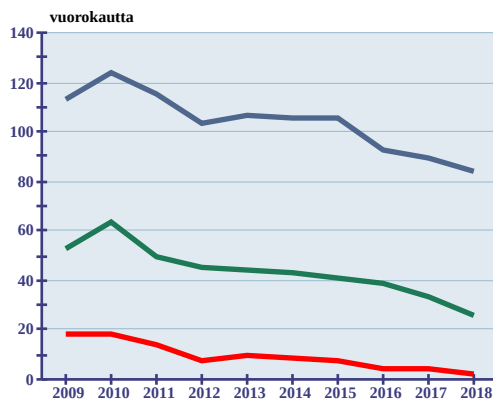
Ainevaraston kiertoaika

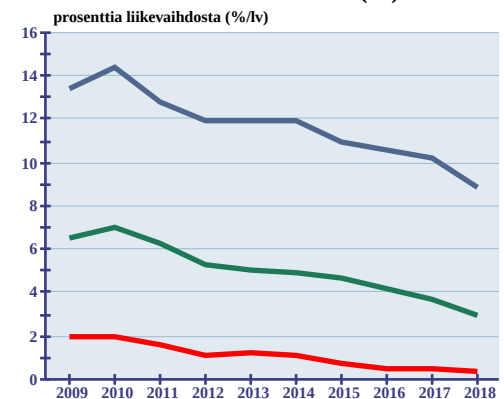
Valmisteveraston kiertoaika

Koko vaihto-omaisuuden kiertoaika

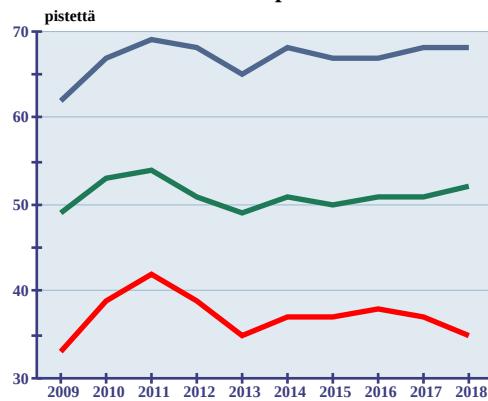

Vaihto-omaisuus / liikevaihto (%)

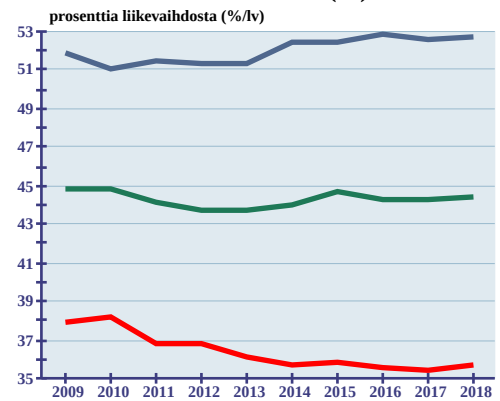

Tunnuslukugrafiikka V – Luokitus ja toiminnan tehokkuus
Sähkö- ja teleurakointialan yritykset

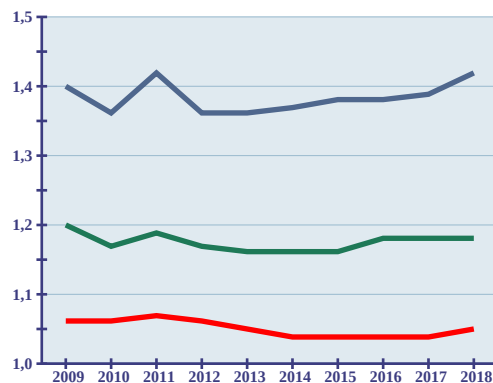
AD-luokituksen pisteet

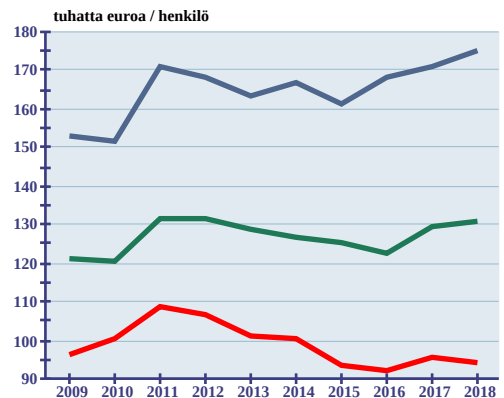
Jalostusarvo / liikevaihto (%)

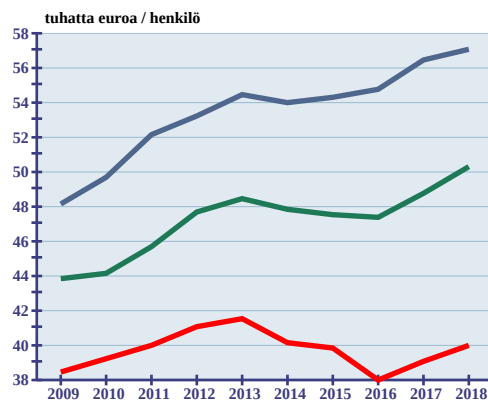
Työn reaalituottavuus (jalostusarvo/palkat)

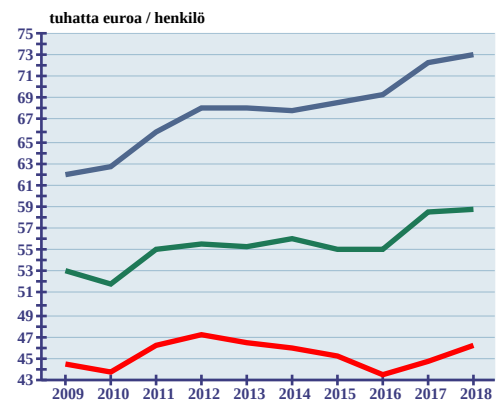
Liikevaihto / henkilö

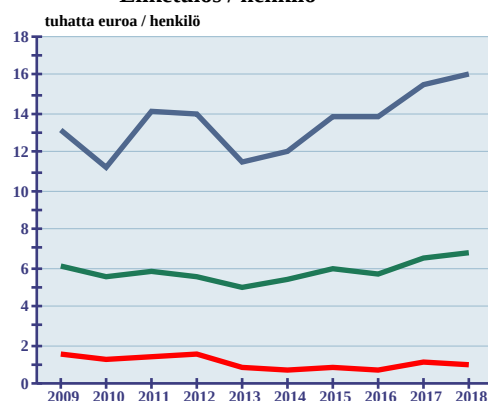
Henkilöstökulut / henkilö

Jalostusarvo / henkilö

Liiketulos / henkilö

Nettotulos / henkilö

